

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrațiunii strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.: și timbru de 30 cr.

Stăruință și lumină.

Stăpânirea maghiară nu încetă cu sêlbaticile ei prigoniri, îndreptate contra tinerimei noastre. După-ce a eliminat pe *Lucian Bolcaș*, a urmat rîndul pe cei 17 tineri bravi, cari au vestit că se alătură la Bolcaș și vor continua lupta pentru apărarea neamului și ale căror nume le-am publicat în numărul trecut. Acestia toți au fost dați afară dela academia de drepturi din Orade, avînd însă dreptul a se înscrie la alte academii sau universități.

O nouă faptă de barbară prigonire avem deci să punem la rîvaș. Dar' că prin astfel de măsuri Maghiarii numai lor își strică, și-'și strică grozav, este pus afară de ori-ce îndoială. Aceasta le-o spun toți oamenii cuminte și cu judecată sănătoasă, fără de a-'i pute opri sau abate de pe povîrnișul primejdios, pe care au apucat și la capătul căruia stă prăpastia înfiorătoare.

Că lumea cunbaște bine pe stăpânitorii nostri și că le știe osândi faptele nebunești, se vede între altele și din frumoasa scrisoare, ce a adresat-o vrednicul Român *Sava Șomănescu tinerimei române*, care l-a felicitat din toate părțile pentru nobila lui hotărîre de-a tînde ajutor prigonitului între prigonii, tînrului Bolcaș, zădărnîcind astfel mișescul plan al ministrului.

Di Șomănescu în scrisoarea sa desvêlește icoana tuturor mișeliilor, făptuite de stăpânitorii nostri față de popoarele nemaghiare, arătînd totodată, că a primit scrisori de mulțumire și încurajare dela mai mulți bărbați italieni și nemți,

cari se vede, că cunosc bine pe stăpânitorii nostri și le osândesc faptele. Eată pentru-ce am zis, că Maghiarii își strică înșiși prin faptele lor nechibzuite.

Di Șomănescu își sfîrșește scrisoarea încurajînd tinerimea și arătînd ce avem de făcut: *Să facem lumină, să lucrăm cu stăruință.*

Eată părțile mai însemnate ale scrisoarei:

Am fost atins de pedeapsa nedreaptă ce s'a dat tînrului Bolcaș, pedeapsă care nu este basată pe un text de lege, ci pe o ordonanță ministerială, pedeapsă care nu lovește numai un fapt determinat și îndeplinit, care anulează titluri neexistente și suprimă mijloacele de viață pentru viitor, pedeapsă nedreaptă care tînde a suprima în tinerime ori-ce manifestare a vieții intelectuale și morale și a înăbuși simțirile cele mai nobile ale omului. Aceasta este nu o pedeapsă, ci *un întreit usasi-nat, material, moral și intelectual.*

Am fost revoltat, pentru-că de mult timp Ungaria ne dă exemplul tuturor fărădelegilor. Mă revoltă măcelurile dela Sânt-Ana, precum mă revoltă acele dela Mehadica și din alte părți. Îmi amărăște sufletul respingerea plîngerei femeilor germane, care își apără datinele și suvenirile căminurilor lor, precum am fost amărît când am văzut respinsă plîngerea din *Memorandul* fraților nostri de dincolo de Carpați.

Și cum să nu fiu revoltat, că ved copii de 3 ani răpiți din brațele mamei lor și aruncați în kisdedovuri (asiluri ungurești), când ved smulgîndu-se pan-

glicele de pe capul fetelor române, când ved tineri români desbrăcați de brênele lor tradiționale tricolore, când ved pe frații nostri întemnițați pentru-că au cântat într'un moment de veselie un cântec de dor sau în supărare o doină de durere, când ved pe preoți, depozitarii credinței și apărătorii neamului românesc, tîrîți în temniță și pe învățătorii, conducătorii intelectuali ai tinerimei, condamnați la câte 3 și 6 luni de zile pentru pretinse agitațiuni. În fine, când ved elita societății, pe reprezentanții presei și ori-ce manifestare nobilă maltratată și pedepsită cu pușcărie, nu pot să nu mă revolt. Temnițele gem de condamnați germani, români, slavii și italieni, cari nu au altă crimă decît aceea de a nu fi fost născuți Unguri.

Mă întreb acum: o țeară în care legile nu se respectă, fiind administrată prin ordonanță ministerială, o țeară în care dreptate nu există, țeară în care libertate nu există, o țeară în care se împedecă ori-ce aspirațiune și se falsifică ori-ce manifestare a vieții publice, nu constituie oare un pericol pentru pace și nu este aceasta un element de desordine în mijlocul Europei civilizate?

Ceea-ce Wlassics face cu tînrul Bolcaș, *guvernul unguresc face cu 12,000,000*, pe cari o nenorocită întemplantare i-a pus sub oblăduirea lui; ear' faptul guvernului unguresc îl califică cu *același termen* ca și pentru ministrul de culte.

Această nenorocită stare de lucruri a adus despotismul, confusia și anarhia în țeara vecină. Ceea-ce se petrece acolo, este dovada adevêrului ziselor mele, că *nimeni nu poate călca nepedepsit prin-*

FOITA.

Fata înceluită.

Baladă din Bistrița, de Teodor A. Bogdan, învățător român.

Frunză de pe lemn ciuntit
Celuit-o celuit,
Un ficioraș de Țigan
Pe-o fată de căpitan,
Da zo cum o 'nceluit?
Sâmbăta șara-o pornit
Ca să meargă la peșit,
Calul 'și-l-o potcovit
Cu potcoave de argint,
Cu cuie 'n aur bătut
Ca să umble mai curînd,
Cu cuie 'n aramă tare
Ca să umble 'n fuga mare.
Da de șeauă ce 'și-o pus?
Pusu-'și-o perină moale,
Pe perină șapte țoale
Cu mêtasă și barșoane,
Coama la cal 'și-o împletit

Tot cu fire de argint,
Tot cu fire de mêtasă
Ca să-'și capete mireasă,
La gât pusu-'i-a cănaci
(Lângă cănaci cengetei*)
Cengetei și zurgălăi.
Luatu-s'o, dusu-s'o,
Ficiorașul de Țigan
La fata de căpitan:
— »De mă inbești mândră, vină
Să te țin ca pe-o lumină
Tot în unt și în smântână,
Să te țin ca pe-o mireasă
Cu pancove și scovarză,**)
Să te țin ca pe-o muiere
Cu plăcinte coapte 'n miere.
Vino mândră, de-'i vedē,
De-'i vedē tu casa mea
Și vezi cum 'ți-s-o 'mpărea,
De-'i vedē curțile mele
Cum 'ți-s-a 'mpărea cu ele?
— »Unde 'ți-s curțile tale?»

*) Clopotei — dela esengetyü.

**) Scovarză, prăjitură.

— »Uite jos pe șesurile,
De-'i vedē trei corturi rele
Acolo-s curțile mele,
Uită-te bin' de-'i vedē
C'acolo-i și casa mea.
Și fata de căpitan
Pe murg negru s'a suit
Și la socrii a sosit,
Și tare s'a necăjit
Și se plîngă a pornit,
Și tare s'a supêrat
Dacă în cort a intrat;
Mătura 'n mână-a luat
Și cortu l-a măturat,
Și cu lacrimi l-a udat
Pe soacră-sa a 'ntrebat:
— »Da de lucru ce 'mi-ți da,
Ce mîncare-oiu căpêta?»
Soacră-sa din graiu grăia:
— »Da de lucru ce 'ți-om da
Corfa asta în dreapta,
Sopon, ace de cărpit
Să te duci la surluit,*)

*) Căștigat.

cipiile eterne ale echităței, dreptăței și libertăței.

Acum mă întreb: Ce este de făcut, scumpă și dragă tinerime?

Un singur lucru: *Să facem lumină, să lucrăm.*

Călcarea de lege, despotismul și arbitrariul nu pot trăi în lumină. Să facem cunoscute lumii civilizate toate faptele fără de lege, de despotism și arbitrariu, și să protestăm cu tenacitate la șefii supremi ai statelor noastre pentru cea mai mică nedreptate.

Să facem apel la toate statele, care au ca și noi conaționali în Austro-Ungaria, să pună bunele lor oficii pe lângă guvernul Austro-Ungariei spre a remedia o asemenea stare de lucruri, dând naționalităților drepturile ce li-se cuvin pentru o întreagă și egală îndreptățire.

Să facem apel la toți oamenii de bine, la toate inimile culte și generoase, să susțină cauza a 12.000.000 de locuitori maltratați și brutalizați în mijlocul Europei civilizate și la finele secolului al 19-lea.

Puterile Europei civilizate se unesc pentru a scăpa o mână de creștini de sub jugul nedrept și apăsător al Turcilor. Sta-vor ele *nemișcate* când se va duce vestea de tot ce se petrece în Ungaria?

Eată pentru-ce v'am recomandat *stăruință și lumină.*

Prigonirea tinerimei noastre.

Ceea-ce Wlassics a făcut cu Bolcaș, Bozoky, directorul academiei a făcut cu 17 colegi ai lui!

»Tribunei« i s'a telegrafat că cei 17 colegi ai lui Bolcaș ar fi fost exchiși numai dela academia din Orade.

Ziarele maghiare însă spun, că Bozoky n'a voit a înscrie pe cei 17 studenți și pe semestrul al doilea. *Totodată a avisat despre aceasta toate universitățile și academiile din țară, ca să nu primească pe prigoniiții tineri la studii.*

Dacă e așa, atunci faptul lui Bozoky e mai criminal decât al lui Wlassics; pentru-că acesta își alege deodată 17 jertfe, pe cari vrea să le omoare moralicește pe ascuns, pe furis.

Sărbătoare națională. Duminecă a fost aniversarea unirei Moldovei cu Muntenia, zi de sărbătoare națională. Ni-se anunță, că din acest prilej asociația studenților români din Paris au aranjat o festivitate și au sărbătorit ziua memorabilă cu mare pompă.

În România, se înțelege, s'au făcut frumoase sărbători în aceea zi.

Distincțiune rară. Din Berlin se telegrafează, că A. Sa Regală Principele **Ferdinand**, moștenitorul de tron al României, a fost numit șef al regimentului 68 de infanterie din armata germană.

O foaie din Nürnberg în cauza națională. *Fränkischer Kurrier*, din Nürnberg, ocupându-se cu situația politică din Ungaria, consideră pe Bánffy de demisionat ear' stările din Ungaria le apreciază în următorul chip:

»Politica amăgitoare și blăstămată a idolului seu, *Tisza Kálmán*, lui cu mult superior, a câștigat demisionatului fișpan din *Maghiaria* (adecă lui Bánffy. Red. »F. Pop.«) titlul de onoare, al unui zdrobitor de naționalități, numărul 2. Dar' cu toate acestea, *cele șapte milioane de nemaghiari trăesc încă.* Tisza-Bánffy credea că va pute scoate »naționalitățile« și »confesiunile« din cadrul »națiunii« și le va pute pune într'un contrast artificial cu »statul«. Ear' pe celce, în neclintită credință de neam, nu s'a pus în conflict cu »statul«, dar' s'a pus în partea »naționalităților«, l-au considerat simplu de »trădător și dușman al patriei.

Nu naționalitățile, ci calumniatorii lor sunt dușmanii patriei!

Va trata oare și noul ministru-prezident în mod șovinistic cauza națională?

Abia atunci, când prim-ministrii maghiari și organele lor, vor manifesta față de cetățenii nemaghiari o dreptate imaculată și după vorbele lui Deák: »nu vor căuta să maghiarizeze naționalitățile cu ori-ce preț«, abia atunci va deveni Ungaria un stat modern, un stat de muncă și de pace.

Această amară învățătură o lasă Bánffy, pe lângă alte stări triste, moștenire urmașului seu!»

Ei, vă cunoaște lumea bine, onorabililor, până și în Nürnberg!

Naționalitățile și conferența de pace. Foaia »Picolo«, din Triest primește o telegramă din Praga, în care i-se împărtășește știrea, că trei ziariști cehi de acolo, au adresat o rugare Țarului Rusiei, de cuprinsul, ca se lase să fie reprezentate prin trimișii lor deosebiți toate naționalitățile din monarhia austro-ungară la proiectata conferență de pace. Rugarea e motivată cu faptul, că scopul conferenței de pace nu este numai încunjurarea gâlcevelor dintre state, ci și delăturarea frecărilor dintre naționalități. Scopul acesta însă numai așa se poate ajunge în Austro-Ungaria, dacă afară de reprezentanții oficiali ai monarchiei, vor lua parte la conferență și trimișii deosebiți ai naționalităților, ca să-și spună durerile.

Acesta ar fi cel mai bun lucru pentru asigurarea păcii.

SCRISORI.

Învățător harnic.

Agârbiciu, la 25 Ian. c.

Domnule Redactor!

Cu mare bucurie am cetit în nr. 52 al prețuitei *F. Pop.* laudele binemeritate ce s'au adus vrednicului învățător *George Albu* din *Vesud*. Noi cari încă am fost feciciți să-1 avem ca învățător în comuna noastră ne ținem de datorință să spunem pe scurt și faptele vrednice, pe care le-a făcut pentru binele și înaintarea comunei noastre:

Dl Albu în înțelegere cu învățătorul gr-cat. dl *Elie Câmpăan*, au strâns în jurul lor pe tinerii din sat și pe lângă aceea, că le-au dat învățături și sfaturi bune, i-a condus ca la Crăciun și la Paști să dea câte o reprezentație teatrală. Din venitul acelora s'a pus temelia unei biblioteci, care și azi se tot sporește.

Tineri și bătrâni știutori de carte cetesc și se luminează din cărțile bibliotecii.

Tot dl Albu din modesta sa plată a pus temelia unui fund bisericesc, care în decurs de doi ani s'a sporit, bine așa, încât din banii fondului s'a cumpărat un

Să te duci prin sat a cere,
Că Țiganii n'au avere.
Ea la drum că a pornit
Și pe drum că s'a 'ntâlnit
C'o pasere de pe șură
Pe care o-a 'ntrebat:

— »Păserică, draga mea
N'ai văzut pe maica mea,
N'ai văzut că ce făcea?
— »Pită albă frământa
Și din ochi lacrimi vërsa,
Pită albă ca spuma
Și din gură blăstema,
Blăstëm, cari de s'ar lega
Arde-ar tare ca para,
Ca para, că flacăra«.

— »Păserică, draga mea
Spune-i tu la maica mea,
Pită albă să frământa
După mine nu să cânte,
Că pe min' nu m'a afla
Ori-și-cât a blăstema,
Și pe min' nu m'a găsi
Ori-și-cât s'a necăji;

Păserică, păserea
Spune-i tu la maica mea,
Că hainele din fetie
Acasă să nu le ție,
Făr' le 'ncarce pe trei caré
Și le ducă 'ntre hotaré
Să le dea foc și pară;
Să le vëd măcar para
Dacă nu le-am fost doamna,
Să le vëd măcar fumul
Dacă nu le-am fost domnul«.

Cântec din bătrâni.

Împărt. de **Vichentie Goletî**, econ. în **Moznița**.

Strigă hoțu la fereastră
Eși afară tu nevastă.
— »Ba, i-o afară n'oi eși
Că bărbatu-'mi doarme 'n pat
Cu pușca plină la cap,
Cu pistoale la picioare
Dumnezeu să nu-'l mai scoale«.
Strigă hoțu a doua-oară
— Eși nevastă pân' afară.
— »Ba afară n'oi eși,

C'am o cătea lătrătoare
Ș'o ușe scârțâietoare.
— »Unge ușa cu slănină,
La cătea îi dă făină,
Ușa nu va scârțâi,
Căteaua n'a hîrâi«.
Strigă hoțu a treia-oară
— Eși nevastă pân' afară
— »Eu afară n'oi eși,
Oala la foc clocotește,
Pruncuț mic îmi țipotește.
— »Lasă pruncuț țipotească,
Eși afară tu nevastă«.
Ea mâna pe ușe-a pus
Ș'amëndoi că 'mi-s'au dus,
La poiana turcului
La fântâna corbului.
Acolo să odihneau.
Apă din fântână beau,
Și la hoți ea tot privia
Lacrimile-i picura,
Pe obraz o tot frigea
Hoțu din graiu îi grăia:
— »Doar' pe tine te-a ajuns
Ori bănat după bărbat,
Ori 'ți dor după pruncuț«.
— »Ba pe min' nu m'a ajuns
Nici bănat după bărbat,
Nice dor după pruncuț,

policandru frumos cu 14 fl., rămânând o sumă oare-care și pe mai departe.

Durere, că învățătorii cari au urmat după dl Albu n'au înaintat pe calea începută. Dee D-zeu, ca în viitor și ei să apuce această cale și să facă fapte vrednice, ca harnicul învățător George Albu.

Nicolae Dorea,
paroch.

Ioan Dorea,
cantor.

Din Balomir.

Balomir, la 31 Ianuarie c.

Onorate Dle Redactor!

Deși cam târziu viu cu raportul meu privitor la alegerea pentru congregațiune, săvârșită în a. tr. în comuna Romos, totuși cred, că nu fac rău dacă și așa târziu vă pot comunica ceva nou. Poporul din Balomir luând la cunoștință această alegere, s'a interesat și acuma ca întotdeauna a pune pond mare spre a se câștiga dreptul nostru, în alegerea de membri la congregație. Că totuși nu am putut câștiga după-cum am dorit, aceasta nu a fost vina alegătorilor nostri din comuna Balomir, ci mai mult a acelor, cari umblă cu un ban în două pungi, sau a acelor, cari pentru un blid de linte se închină chipului cioplit.

Închinători de idoli s'au aflat și la această alegere ca și la altele, și astfel nici nu am putut eși învingători, căci până-când nu va fi unire între frații nostri, tot așa vom păși. Durere, că această unire lipsește și cu deosebire între persoanele inteligente, cari ar pute cu mai mult zel lucra în astfel de scopuri mărețe.

Știut este și aceasta, că dela cap se impute peștele și dacă conducătorii poporului sunt nepăsători în astfel de afaceri, înzădar ne trudim noi plugarii a câștiga pe dușmanul, înzădar ne va fi osteneala.

În multe comune lipsește unirea și înțelegerea frățească, și aceasta vine dela conducătorii poporului, căci dacă un păstor sufletesc nu se interesează de oile sale, toate vor rătăci în gura lupilor. Așa și un popor fără conducători harnici nu-și va ajunge scopul dorit.

Comuna Balomir deși e o comună abia cu 160 numere, totuși având fericirea a avè în fruntea ei un păstor harnic, care se interesează de turma sa, multe lucruri bune și frumoase poate îndeplini.

Preotul nostru Nicolae Suciu, în casuri de lipsă lucră în interesul neamului nostru mai mult decât unii cari se țin mai pe sus. Aceasta s'a observat cu ocasiunea întreprinderii sale în scopuri naționale, precum la prezentarea »Memorandului« în Viena, la participare la procesul martirilor nostri la Cluj, etc.

Dînsul deși este om cu puțină avere, ba lipsit și de soție, nu-și pregetă a lua parte la toate lucrările naționale ce se pretind dela un bun Român. Sînt însă mulți preoți cari au averi mari și ar pute lucra și mai cu energie în scopuri naționale românești, dar' sînt leneși a lucra în favorul fiilor sei sufletești, ba unii se sparie și de umbra lor, și astfel rămânem cu dorul neîmplinit, ear' cei neînfricați și zelosi es învingători. Până-când oare tot atîta frică veți purta, o voi puțin credincioșilor. Sculați-vă din somnul morței, căci strămoșii nostri vor cere răsplatire dela voi despre lucrările voastre și mare seamă veți da la ziua de răsplată.

Avram Bonța.

Alegere volnică.

Măciova, 29 Ianuarie c.

Stimate Dle Redactor!

Am ajuns și noi cei din Bănat să vedem legile fibirilor și a notarilor nostri. În 27 Ianuarie au venit în comuna noastră dl fisolgăbiru și cu dl notar, asigurați cu trei gendarmi, ca să facă alegerea de antiste comunal. Dl fibir și cu dl notar au intrat în cancelaria comunală și au provocat pe on. reprezentanță ca să aleagă patru bărbați de încredere, care la moment s'a și împlinit. După aceea reprezentanța așteptând ca și de alte-ori, ca să se arete din partea dlui protopretor candidații de primar; dar' de unde? în loc de a se face aceasta, dl fibir și Fogarasy Vazu, (despre care se zice că ar fi fost cândva Român), a lășit numai decât în coridorul casei comunale și a candidat

ântăiu pe Nicolae Stan, al doilea pe George Bugșa și al treilea pe Vichente Stan. Înaintea casei comunale era adunată o mulțime de oameni, anume chemați, dintre cari partea cea mai multă nici nu a avut dreptul de alegători și de voturi. Dar' la declararea candidaților toți acestia, afară de mulțimea aleasă din cancelarie, au strigat: trăească Nicolae Stan, apoi doi din neamuri apucându-l, l-au ridicat înaintea fibirului. S'au mai auzit și alți câțiva strigând pentru altul, la care mulțimea din cancelarie, afară de Ioan Arendașiu, a tăcut.

Atunci în sgomotul acela, bravul și vrednicul nostru învățător George Lipovan a cerut votare, dar' dl fibir din contră a declarat de primar pe fostul primar Nicolae Stan.

Tot așa a decurs și cu jurații alegerea, fiind ales juratântăiu George Popa și al doilea jurat Petru Jacobony. Laudă domnilor, împărechere așa nici n'am văzut.

Alegerea tutorului comunal a mers și mai frumos. S'a candidat Ioan Arendașiu, și Ioan Arendașiu singur și-a votat, la care reprezentanța a ris și nimic n'a zis.

Vedeți, iubiți cetitori, cât de departe am ajuns noi cu domni nostri. Oare nu avem noi legi comunale și după ele să lucrăm? Ba da, sînt și avem statutul com. Dar' unde-i? La domni, cari numai ni-l publică cum ar fi, dar' nu fac cum este scris.

Când se întemplă câte o alegere, unde sînt mai multe partide, se înțelege că acolo trebuie votare și cel cu voturi mai multe ese. Asta nu o fac domni nostri, ci declară asta și asta numai după sunet, dar' nu după votare.

Se înțelege, că aceasta o fac acolo, unde vreau să pue oameni de-ai lor, căci altcum prin votare ar pica.

De un astfel de domn, cum e fibirul nu ne mirăm așa tare, dar' ne mirăm de dl notar, care e Român și copil de popă, crescut cu prescuri de pe la Românii creștini și cu colaci dela pomeni. Cu toate-că a știut bine treaba cum stă, nici un cuvânt n'a grăit și n'a pătinit legea și dreptatea.

Măciovanul.

Făr' că sus eu am văzut
Un puiț de veveriță,
Cu altul de porumbiță
Ș'am gândit că-i prunc de țîță.
Bărbatul când s'a trezit,
A dat de ea c'a fugit
Și pruncului a grăit:
— »Taci, fiule, nu mai plînge,
Că măta-i cătea de căne
A fugit cu hoțu 'n lume,
Și măta-i cătea dușmană
A fugit cu hoțu 'n țeară.
Pe muiere o ajuns
Zău, bănat după bărbat
Și doruț după pruncuț
Și 'ntr'o noapte s'a gătat
Și acasă a plecat.
Când acas' se pomeni
Ea din graiu așa grăi:
— »Bărbate, sufletul meu,
Lasă-mă la pruncul meu.
— »Dacă 'n casă vei intra
Eu toată te-oi dumica,
În căldare te-oi țipa
Și pe tine te-oi topi
Să știi ce-s ibovnicii.
— »Fă bărbate ce-i voi
Că baremi m'oi pocăi.

Pruncu 'n brațe ea l-a strîns,
Dar' bărbatu o a prins
Și toată a dumat-o,
În căldare a țipato
Și pe ea că o-a topit,
Lumini din ea a gătit.
Dar' pruncuțu lăcrăma
Și din graiu așa zicea:
— Luminița arde 'n masă
Că-i din ai măicuței brațe,
Luminița arde bine
Că-i din a măicuței zile.
Ear' tată-so așa zicea:
— Taci fiule nu ofta,
Că voiu merge 'n păduriță
Voiu tăia o nuieluță
Și 'ți-oi face o măicuță,
Voiu tăia un pătinaș
Și 'ți-oi face-un legănaș,
Și când vei fi mărișor
Eu la carte te-oi purta
Ca tu pățania ta
S'a ta și a maică-ta
În versuri s'o poți cânta.

RÎS.

Cătană ou obșit.

— Ce fel de cătană vrei să fii tu, mēi Țigane, — întrebă doctorul ostășesc pe o nămilă de cioroiu, ce venise la asentare.
— Cătană cu obșit, măria ta, sărutu-ți palmele și talpele, — răspuse Țiganul.

Tot un drac

Un zugrav dela Nicula trece cu icoane prin un sat.
O femeie îl întrebă:
— Bade ce sfânt eăsta așa bătrân?
— Sfântul Nicolae.
— Cu cât îl dai?
— C'un zlot de-argint.
— Dar' ăsta ce sfântu-i?
— Sfântul Haralambie.
— Pe ăsta cum îl dai?
— Tot un drac și unul și altul.

Nicolae Popea.

— Vezi ilustrația. —

În șirul portretelor bărbaților noștri vrednici, ce le-am scos și le vom scoate în »Foaia Poporului«, dăm azi portretul vrednicului și venerabilului episcop rom. gr.-or. dela Caransebeș, a P. S. Sale *Nicolae Popea*. P. S. Sa s'a născut în Satulung, lângă Brașov, la anul 1826, fiind părintele Seu paroch acolo. După-ce a isprăvit școalele de mijloc în Brașov și Blaj, a trecut la filosofie și la drepturi în Cluj, apoi fu trimis la facultatea teologică din Viena. Venind acasă, se aplică pe cariera administrativă, dar' peste câțiva ani, la 1856, intră în slujba bisericeii, chemat fiind la consistorul din Sibiu de către nemuritorul metropolit *Andrieu Șaguna*.

Aici N. Popea dezvoltă o lucrare neîntreruptă și aduce oare de roade pentru neam și biserică. În virtutea lucrării și meritelor Sale, el fu înaintat în trepte bisericești tot mai înalte, până-ce la 1889 fu ales de episcop aleparchiei *Caransebeșului*, pe care și azi o cârmuiește cu blândețe și zel apostolic.

Pe lângă lucrarea sa, dezvoltată pe terenul bisericesc, P. S. Sa a muncit rodnic și pe alte terene. La 1863 a fost deputat în dieta din Sibiu, apoi mai târziu fu ales de unul din presidenții conferenței naționale din Sibiu, dela 1881. Pe terenul cultural a luat parte însemnată la toate mișcările noastre culturale, la întemeierea însoțirilor de acest fel, între cari e și »Asociațiunea« și afară de aceste a scris mai multe cărți de mare valoare, pentru cari merite Academia din București l-a ales de membru onorar.

Eată pe scurt vieța bogată în fapte și lucrări, săvârșite de episcopul Popea, dela care încă avem să așteptăm multe lucruri bune și folositoare neamului și bisericeii.

În timpul acesta ne sosește o pedeapsă de timbru de 4 fl. 40 cr., care nu o am putut încunajura, fiindcă staturile fondului de bucate, deși e lucru cultural, dar' aflând, că membrii deponeți, când vor avea unul 4 cubule = 16 merțe mari, vor căpăta dividende: direcția financiară a judecat, că trebuie să plătim; comitetul a lăsat cassarului plățirea acelei sume.

Din bucatele strânse din interese în sumă de 26 merțe s'a hotărât a se da la următorii: Chirilă Deac, Alexa Blidar, Stefan Blidar, Ilie Mateiu, Ioan Vida și Ioan Pop Gl. câte 3 merțe mălaiu, ear' lui Vasile Blidar și Ioan Buda Gl. câte 4 merțe. Celelalte ca capitale adevă: 100 merțe au rămas la datorășii vechi pe lângă giranți (chizeși).

2. Ședința a 2-a s'a ținut în 10 Aprilie n., în care președintele Stefan

torii: Georgiu Ienci, Vasile Blidar, Stefan Blidar, Ioan Pop Gl. și lui Mihaiu Sabou fiecăruia câte 20 coroane.

3. Ședința din urmă s'a ținut în 18 Dec. 1898. Președintele societății de cumpătare m. o. d. Stefan Pop mutându-se la cele vecinice, o. d. Petru Pop, preot și v.-președinte, presidează ședința.

În această ședință cassarul Gligor Bălaș aduce la cunoștința adunării, că din cele 10 coroane la sfatul notarului societății a procurat următoarele cărți: 1. Higiena poporală. 2. »Însoțirile de credit«, îndreptar practic pentru înființarea etc. etc., de Dr. A. Brote. 3. Veterinarul poporal sau învățătorul practic. 4. Vinuri din poame și 5. Sfaturi asupra sănătății copiilor, hotărându-se a se da spre cetire membrilor societății. Aduce apoi la cunoștință, că pedeapsa de 4 fl. 40 cr. a plătit-o.

S'a cetit catalogul datorășilor și se constată că fondul de bucate are la finea anului cu interese cu tot 158³/₄ merțe mari de mălaiu, ear' fondul de bani are în 5 contracte cu interese cu tot 110 coroane, după-ce s'a subtras speșele de timbru și cărți. S'a hotărât încassarea bucatelor, ear' banii să se lase tot la acei inși, încassându-se numai interesele.

Onorată adunare generală! Cu întemeierea »Societății de cumpătare« am îndeplinit un act, care e fala noastră și va fi fala urmașilor noștri. Să fim tari în credință întru a ține cu sfințenie legătura ce o am făcut înaintea Inmei și înaintea lui D-zeu, ca văzând alții din jur purtarea noastră, să ne urmeze. Când noi, ca membrii acestei societăți, ne-am abate de pe calea cea bună, adevă: am cerca cărcimele, am trece măsura cvenită acasă, la nunți, prin țiguri etc., atunci, cei-ce ne-ar vedea, ne-ar judeca de oameni slabi, fără caracter, care deși suntem în societatea de cumpătare, nu ne ținem cuvântul. Să ținem cumpăt și trezvie ori-unde

vom fi, pentru-că lumea ne pândește, ca se vadă, că așa e cum se aude.

Să ne mărim fondurile, în cari e țaria noastră. Un exemplu frumos în astă privință ne-a dat onorata direcțiune a institutului de credit și de economii »Silvania« cu ajutorul marinos de 100 coroane. Dacă alții din depărțări ne sar într'ajutor, noi nouă să ne ne dăm? Atunci lumea ne-ar privi ca pe o societate, care, trezită de alții din somn, nu voește a se ridica. Cum vom ajutama pe cei lipsiți și loviți de soarte dintre membrii cei buni ai societății noastre, dacă fondurile noastre vor fi neînsemnate? Să contribuim cu toții la aceste fonduri, căci dacă dăm, nouă și urmașilor noștri dăm!

Așa să facem și Dumnezeu va fi cu noi și cu întreprinderea noastră!

Nicolae Popea.

Raportul

comitetului »Societății de cumpătare« despre lucrarea sa din 1898, cetit în adunarea generală a societății la 22 Ianuarie 1899, de notarul *Gavriil Aluășiu*.

(Urmare și fine).

În decursul anului 1898 comitetul »Societății de cumpătare« a supravegheat purtarea membrilor, care cu puține abateri a fost bună. La toate prilejurile urmează cumpătul. Așa și trebuie să fie, pentru-că poporul nostru e sărac și are destule greutăți și ori-unde ar trebui să li-se curme pofta de abea până nu mai știe de el. Comitetul a ținut în decursul anului 3 ședințe:

1. În 13 Martie n., în care cassarul Ioan Pop Gl. și controlorul Stefan Blidar, predau cassarului nou Gligor Bălaș și controlorului Ioan Buda Gl. bucatele fondului în sumă de 126 merțe mari de malaiu și fondul de bani de 8 fl. 57 cr.

Pop aduce la cunoștința adunării comitetului sosirea alor 100 coroane, ca ajutor întru ajungerea scopului ce urmărim, dela direcțiunea institutului de credit și de economii »Silvania«. Vestea aceasta a înveselit adunarea, primindu-o cu urări de »să trăească direcțiunea«. S'a hotărât trimiterea unei adrese de mulțumită și publicarea aceleia în ziarele noastre, ce s'a și făcut la timpul seu.

Suma de sus s'a predat cassarului, hotărându-se totodată, că din acei bani 10 coroane să se folosească pentru procurarea de cărți, de cuprins moral și economic, ear' restul de 90 coroane dimpreună cu 1 coroană 60 bani întrați dela membri, cari au luat bucate din fond, și cu restul din capitalul vechiu de 8 coroane 34 cr. bani într'o sumă de 99 coroane și 94 bani să se dea împrumut pe lângă 10% interese la urmă-

PARTEA ECONOMICĂ.

Îngrijirea holdelor iarna și primăvara.

Stând apa baltă pe holde, le face multă stricăciune, nu numai iarna, ci și primăvara. De aceea tragerea brezelor de scurgere cu prilejul sămănatului este un lucru foarte folositor. Unde aceste n'ar fi trase și apa stă baltă, trebuie să 'i-se deie curs liber, făcând breze cu ajutorul sapei sau arșului; ear' unde brezele s'au înfundat să se desfunde, pentru-ca apa scurgându-se, pământul să se svênte.

După-ce pământul s'a svântat, grăparea cu o grapă cu colți ascuțiți îi prinde bine holdei. Țărîna, ce se formează prin grăpat, ajută înfrățirea grâului. Prin această lucrare toate firele de holdă, ce au fost scoase de îngheț, se pun ear' în atingere cu pământul, care se rărește și aerul pătrunde cu înlesnire la rădăcini.

De o grăpare în regulă nimeni să nu se ferească; ci după ea să 'ți-se pară, că pământul a fost sămănat din nou. În scurt timp se va vedea, că această lucrare este foarte folositoare, mai cu seamă făcându-o pe timp frumos și cald.

În loc de grăpare unii tăvălugesc pământul, ear' alții îl sapă printre rînduri cu prășitoarea anume spre acest sfîrșit.

Cu acest prilej se seamănă și trifoiul printre grâu, dându-se întăiu sămănta și apoi grăpându-se.

Câte-odată holda este atât de slabă în primăvară, încât economul trebuie să stee mult pe gânduri, dacă nu cumva ar fi mai cu cale să o are, sămănând altă plantă. Dar' adesea și numai scurt timp priincios în Aprilie îndreptează rēul, precum timpul umed și rece din Martie și Aprilie poate să faeă mult rēu sămănturilor, ce de altfel au iernat bine.

Holdelor, ce au iernat rēu, li-se poate ajuta împrăștiind peste ele gunoii bine dospit și mērunt. Bun e și compostul și nitratul de Chili. Din cest din urmă se dă primăvara 100—150 chgr. la hectar. Gunoiera holdelor în timpul primăverei ajută mult și holdelor stricate de mnsca de Hessa și alte insecte. Gunoiul le face de se înfrățesc și se împuteresc.

Pășunatul holdelor bine dezvoltate une-ori ajută, de alte-ori strică. Aceasta atîrnă dela mai multe împrejurări, s. p. dela animalele, cari pasc, dela timp ș. a. Vitele mari fac urme afunde, îndeosebi în pământul moale, unde holda de regulă pier. Oile sînt mai potrivite spre acest sfîrșit.

Dar' și ele numai să rēteze virful holdei, nelăsându-se a paște îndelungat într'un loc și nu mai cu seamă unde holda este mai crudă și pe timp moale.

Cultivarea viței americane.

— Prelegere populară de Dr. G. Dobrin. —
(Urmare).

Observ aci, că vița altoită se capătă de present cu 10—15 cr. și de oare-ce pe un juger se sădesc de regulă 4000 de vițe, constă numai altoile 400—600 fl. la juger. De după-cum e recerînța, vița nouă din vreme în vreme se sapă, ca să nu întrecă bugeacul vii. E de dorit ca vița nouă să fie cât se poate mai curată de iarbă și buruieni.

De loc ce s'au ridicat lăstarii, grăbim ca să 'i legăm și să 'i plivim de cărcei. Procedura aceasta e foarte ușoară dar' migăloasă, căci mai tot la 14 zile trebuie să legăm lăstarii și să pigulim într'una cărceii. Pigulirea cărceilor e de lipsă, pentru-ca vița să nu se prea extindă, ci să fie reținută, ca să se întărească. La sfîrșitul lui Iulie apoi desfacem mușuroiul de nēsip de pe lângă bucium, ca să ajungă aerul cald și la rădăcini.

În jumătatea dintăiu a lunii August pe timp frumos descoperim de tot vița până dela vale de altoitură și dacă vedem, că și din vița altoită au dat rădăcini, sau din vița americană au eșit lăstari, acestia cu un penițel îi tăiem de pe lângă vița. Nu e iertat ca din vița nobilă să rămână rădăcini în pământ, căci aceasta ușor ar pute periclita tot buciumul.

În anul al doilea și al treilea tăierea rădăcinilor se face de două-ori pe an, în Maiu și August; mai departe nu avem de lucru cu îndepărtarea acestor rădăcini, căci în anul al patrulea buciumul s'a format și s'a ridicat afară din pământ.

În cei dintăiu 3 ani nu avem să ne grijim nici de gunoii; ci de abia în toamna anului al treilea băgăm gunoii prin rînduri, căci atunci începe rodul.

În anul întâielea și al doilea nu este iertat ca să ciontăm vița nouă, ci curățindu-o de cărcei trebuie să o legăm să crească în voea ei. În al treilea an însă începem să o ciontăm de cu primăvară și nu o lăsăm să crească mai înaltă decât înălțimea omului. Tot la ciontare curățim și vițele mai slăbuțe și lăsăm numai 3—4 vițe, cari apoi cresc și se întăresc.

În cei dintăiu doi ani tăiem vița tot după obiceiul de până acum primăvara după desgropare; dela anul al treilea însă e bine ca vița americană să se taie de cu toamna, căci toamna nu perde vița așa mult suc și îi rămâne puterea păstrată pentru rod și nu îngheață așa ușor.

Tăietura se poate face pe cap (bucium) sau pe umeri; depinde dela modul cum voim să manipulam vița. Tăietura pe cap produce rod mai puțin, dar' dă vin mai bun; tăietura pe umeri însă dă rod mai mult și vin calitativ mai slab.

Să băgăm bine de seamă, ca tăietura viței să se facă totdeauna prin ochi, mai cu seamă primăvara, — sau cel puțin așa, ca partea mai lungă să rămână deasupra ochiului.

Cu cele-ce vi-le-am spus până acum aș fi isprăvit toate, ce aveam să vi-le expun de astă-dată. Se poate însă, că totuși unul sau altul dintre d-voastră a rămas nedumerit și vrînd nevrînd își aruncă întrebarea, că oare de ce am aflat eu de bine să vă vorbesc de această

taină, când la noi încă nu se prea rup oamenii după vița americană.

Iertați-mi, deci ca de încheiere să vă împărtășesc pe scurt rentabilitatea viței americane căci prin aceasta, poate că vi-se va dovedi și scopul prelegerii mele.
(Va urma).

Negoț românesc.

Noi factori pentru dezvoltarea comerțului la noi.

Cu cât un popor se ocupă mai intensiv cu comerț și cu industrie, cu atât devine mai bogat și prin urmare mai independent. Adevărul acesta s'a constatat de când există comerțul și a ajuns a fi o dogmă în economia națională.

Afară de câteva ținuturi marginase cu România, în tot Ardealul, în o parte a Ungariei și a Bănătuului, de vre-un comerț declarat la noi Români, n'a fost vorba până acuma.

Încetul cu încetul însă am început și noi a ne afirma pe terenul acesta.

Cea mai veche societate comercială în Ardeal (dacă informațiunile mele sînt exacte) s'a înființat la 1890 în Blaj. Au urmat apoi »Asociațiunea de consum« în Făget, »Concordia« în Sibiu, »Comoara« în Szászka-Bánya, »Mercur« în Dej, »Comerciantul« în Bistrița și »Severineana« în Caransebeș.

Dacă ne uităm pe o hartă a Ungariei, putem vedea, că reședințele și filialele acestor 7 societăți sînt bine alese, căci sînt răspândite prin ținuturi locuite în majoritate de Români.

Fiecare din directorii sau conducătorii acestor institute comerciale o să vă spună din experiență:

1. Că concurenții lor, străini de neam din localitate, înegresc și urmăresc întreprinderile noastre cu o invidie ardentă și o pasiune ilioială.

2. Că clienții prăvăliilor noastre sînt aproape 90%, numai Români, căci Neamțul, Ungurul și Jidanul, nu cumpără dela noi, decât numai atunci când n'are încotro.

Tocmai fiindcă lucrul acesta este precisat, tocmai fiindcă registrele noastre comerciale ne oglindesc zilnic cu cine avem daraverile noastre, ar trebui ca prin o propagandă bine organizată, să infiltrăm în poporul nostru ambițiunea să cumpere dela Român!

Putem asigura pe ori-și-cine, că contrar clevetirilor concurenților ilioiali, societățile noastre comerciale sînt toate bine asortate și conștie de aceea că numai atunci se vor pute susține cu bune rezultate, când vor da consumătorilor marfă bună și sănătoasă. Eată una din enormele greutăți, cari opresc instituțiunile noastre comerciale de a se dezvolta mai repede și a da acționarilor dividende grase!

Îți vine Românul, nu 'i vorbă, în zi de tîrg ca să 'și cumpere mult puțin, cât îi trebuie, dar' îndată începe tîrguiala: că la jupănul Șloim cumpără mai ieftin! Și îți trebuie trei părechi de plămâni și un dar oratoric »prima«, ca să 'l capacezi că nu prețul mai mic dovedește convenabilitatea mărfii, ci numai calitatea superioară!

Observ însă un lucru, care mă interesează mult și pe care îl urmăresc de vre-o lună de zile.

Clienții noștri din provincă și de pe la sate, sînt plugari, mici proprietari, cari cu mijloace foarte modeste și-au deschis o mititică prăvălie. El ține de toate: și coloniale, și manufactură, și ferărie. Și dacă e mai gros la ceafă, atunci are debit de beuturi spirtuoase și tutun! Pentru noi toptangii, acești clienți sînt fundamentul întreprinderii, căci bietul Român plătește până-ce mai are un gologan, face pe dracu în patru, și îți aduce banii la scadență, dacă nu toți, apoi de bună-seamă îți dă un acoută mai însemnat. Și când vrea să-și deschidă o prăvălie, cam de regulă vine și zice: Am auzit de d-voastră, că ne-a spus dl părinte sau dascălul »care ce-tește gazeta«, și vrem să tirguim aci marfa dacă ne dați puțin credit.

Va să zică, reclama prin jurnale trebuie făcută în continuu, ca cei cari »cetesc în gazetă« să dea cât mai des cu ochii de noi!

Popa și dascălul! eată cei mai principali factori ai mei, cari sînt meniți a da întreprinderilor noastre comerciale românești un avânt mare!

Avem între clienții noștri, cari au mici prăvălii, preoți și dascăli; nevestele lor stau în prăvălii, vînd marfă — ergo câștigă, și zău, după miserabilele salarii a bieților dascăli și puținele venituri ale preoților, ce bine le prinde un câștig anual de câteva sute de florini din negoț! Perdere nu au, căci cine mai bine ca popa și dascălul cunoaște starea materială a poporenilor? Amîndoi dau numai acolo pe datorie, unde banul nu este riscat!

Acum începe sezonul bumbacului! Țerancele noastre își cumpără urzală și băteală, se pun pe țesut, și, sau că fac un mic negoț din industria aceasta de casă, sau că lucrează pentru trebuințele familiei.

Cam zilnic capăt din toate unghiurile țerei noastre scrisori, sau dela preoți sau dela învățători, unde îmi comunică, că nu mai vreau să cumpere bumbacul dela Jidani, ci vorbind cu poporenii, s'au decis a aduce marfă dela »Concordia« din Sibiu, pe socoteala lor, și o vor distribui apoi poporenilor! Zilnic am corespondență, unde mi-se cer prețurile pentru bumbac, și prevăd, că dacă curentul acesta s'ar răspândi prin toate satele românești, și dacă preoții și dascălii ar imita pe alți colegi ai lor mai întreprinzători — mulți zloți ar rămîna în punga noastră (și fără de aceea foarte slăbuță), ar prinde bine nației, că s'ar aproviziona cu bumbac bun și ieftin, ar prinde bine preoților și dascălilor, căci ar putea câștiga ceva parale, și ne-ar prinde bine și nouă, societăților comerciale românești, cari ajutate fiind de acești însemnați factori, ne-am câștigat tot terenul locuit de Români, am înflori și ne-am desvolta în ciuda străinilor!

Las la aprecierea onor. preoți și dascăli, dacă, pășind pe cărarea arătată de mine, nu ne-am ajunge în scurt timp idealurile noastre: de a deveni independenți prin comerț și mai târziu prin industrie!

Deci: înainte și pe lucru!

C. Petri,
directorul »Concordiei« în Sibiu.

Din istoricul cucuruzului.

Cucuruzul a fost adus din America; e o plantă foarte veche și de obârșie din ținuturile călduroase. Europeanii l-au găsit (în America) ca plantă de nutreț, luată în cultură din timpuri prea vechi; în mormintele regilor Jucas, vechi stăpânitori ai Peruviului — a căror stăpânire a existat cu vre-o 800 de ani înaintea descoperirii Americii de către Columb — s'au găsit boabe de cucuruz, ceea-ce dovedește, că cucuruzul era la Peruvieni în mare cinste, întocmai ca grâul la vechii Egipteni.

În Europa a fost adus pentru întâia dată de către corăbierii spanioli; la început cucuruzul a fost folosit (în Europa) ca plantă de podoabă (lux), apoi introdus în cultură mai mult pentru hrănirea animalelor. Astăzi el, după orez, hrănește mai mult de jumătate din populația globului. Arabii au fost cei dintâi cari au introdus cucuruzul în cultură după Spanioli, dela Arabi l-au luat Turcii și treptat în alte state europene.

Popoarele nemțești chiar astăzi consumă foarte puțin cucuruz, și mai mult grâu și cartofi. În România a fost adus pe la anul 1720 sub domnia lui Nicolae Mavrocordat, în Ardeal cu mult mai înainte. Până atunci hrana poporului a fost meiul și orzul, cari au fost înlăturate cu totul și în locul mămăligii de meu a început a se întrebuița mămăliga de cucuruz.

Fiindcă clima poate influența mult la înmulțirea și transformarea soiurilor și varietăților, cucuruzul sub înrîurirea acestei cauze a dat naștere la o mulțime de varietăți. După culoarea bobului avem cucuruz albe, galbene, portocalii, negre, roșii etc. și nici una nici alta, ci împrestitate, bălțate, ceea-ce însemnează că cucuruzul se corcește foarte lesne.

Cucuruzele se mai deosebesc și prin mărimea bobului și tăria lui. Cele cu bobul mic se coc în 100—125 zile (dela punere), ear' cele cu bobul mare în 150—185 zile.

Din traista cu povețele.

Răspunsuri.

Abonentului 2000 în Iabuca. Procesele între frați nu sînt frumoase, și nu sînt nici răsplătite cu bine. Sfatul nostru este dar' să te lași de gândul ce-l ai. Dacă însă totuși ai voi să pășești pe calea legii, ca să duci doba la casa fraților d-tale, mergi la un avocat și cere sfatul lui, Avocatul va căuta cum e făcută întabularea în cartea fonduară și-ți va spune ce trebuie să faci. Noi nu putem să știm de aici, pentru-că nu cunoaștem forma întabulării. O înțelegere bună, cum se cuvine să se facă între frați, ar fi însă și pentru d-ta, și pentru frații d-tale, cu mult mai bine decît procesul.

Dlui V. Cirebea, inv. în Sălcivade-jos. Între cărțile noastre, cari se ocupă cu boalele vitelor, îndeosebi cu cele lipicioase, locul prim îl ocupă: »Legea veterinară«. Aceasta este neapărat trebuincioasă pentru fiecare agricultor. Se află la »Tipografia«, societate pe acțiuni, Sibiu. Prețul cu porto cu tot 35 cr.

Abonentului nr. 891 în B-Poieni. Noi am scris de cu timp datorința, ce o

au persoanele, cari se ocupă cu vinderea beuturilor spirtuoase. Din cele scrise de noi se vede apriat, că până în 3 Ianuarie călindarul nou, toți au trebuit să înștiințeze provisiunea, ce au avut-o la 1 Ian. 1899. N'a făcut cineva aceasta, el a călcat legea și dela pedeapsă nu se poate subtrage. Poți să încerci la direcțiunea financiară cu un recurs făcut de un avocat harnic român; dar', credem că ori-ce reclamă este zădarnică.

Dsale Petru Tomici în Bărânyos. În cele publicate de noi cu privire la primirea în institutul de grădinarit din Budapesta, s'au spus apriat toate câte se cer. Dacă cineva a trecut de 22 ani nu poate fi primit în institut. Terminul concursului e socotit după călindarul nou. Rugarea întârziată nu se ia în băgare de seamă. Cel-ce a absolvat cursul de grădinarit poate fi grădinar într'un oraș, la o curte boierească etc., cu venite destul de frumoase.

Abonentului Mitru Apătean. Cu cele-ce ai fost scris despre creșterea mînzilor nu ne mai aducem aminte, că ce am făcut. Dar' dacă dorești a scrie despre unele și altele, privitor la economie, mai cu seamă despre cele pățite de d-ta, despre cum umblă timpul, cum e starea sîmănăturilor, cum se poartă economia în părțile d-voastră ș. a. noutăți vrednice de publicat din părțile acele, le publicăm bucuros.

Abonentului nr. 3025 I. B. în Zam. Despre »răsboiul de tocaci«, respective despre răsboaiile perfecționate vom scrie mai pe larg în numărul viitor.

P. M. în Bobota. Ne pare bine, că și-ai deschis boltă. Bolte mari românești au însoțirile noastre comerciale din Dej (societatea Mercur), Sibiu (Concordia), Blaj și Făget. Scrie la unele din aceste și întreabă prețul mărfurilor. Noi îți recomandăm societatea »Mercur«, din Dej, ca fiind mai aproape și »Concordia« din Sibiu, ca fiind mai mare.

Știri economice

Pentru cultura viilor. Ministrul de agricultură avisează prin un circular pe toate oficiile superioare bisericesti și pe inspectorii școlastici, că în luna Februarie va apăre studiul special »Călăuza culturii de vii« (Utmutatás a szőlőmívelésre) pe care o va distribui gratuit tuturor preoților și învățătorilor cari prin o carte postală o vor cere dela secția viieritului din ministerul de agricultură. Călăuza amintită cuprinde îndrumările necesare pentru-ca vierii să-și poată reconstrui viile pustiite de filoxeră și apoi are instrucții pentru cultura viilor în general.

De altfel cartea ar costa 1 cor.

Venitele căilor ferate ungare. Direcțiunea c. f. u. a transpus în luna Ianuarie în cassa centrală a statului în total suma de 1,500.000 florini ca plusul încasărilor făcute.

Adunarea generală a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«. precum ni-se scrie din Racoțița, s'a ținut la 25 Decembrie n. a. tr. în acea comună. »Din acest prilej am avut de oaspeți pe presid. Reuniunii dl D. Comșa, asistat de secretarul V.

Tordășianu și de cassarul E. Verzariu, părintele protopresb. I. Căndea (Avrig), preoții Doican, Mateiu și un însemnat număr de fruntași din comunele învecinate. Adunarea generală, deschisă prin un frumos discurs plin de învățături, al dlui president — la propunerea p. Căndea, a luat raportul general despre activitatea comitetului în 1897 la cunoștință, a dat comitetului absolutul pentru socoțile pro 1897, ear' la propunerea dlui Irimie Răduț, notar cerc., adunarea votează mulțumita și recunoștința sa comitetului central pentru zelul și devotamentul, cu care conduce trebile acestei Reuniuni folositoare obștei românești.

Onorabilului institut de credit și economii »Albina«, care an de an votează Reuniunii câte un ajutor de 100 fl. i-s'a votat mulțumită; în cele din urmă adunarea exprimându-și regretele pentru membrii decedați în 1897, a purces la alegerea alor 3 membri în comitetul central în locurile devenite vacante prin decedarea regretatului Dr. Aurel Brote și prin depărtarea de pe teritoriul comitatului a domnilor George Bobeș, paroch și T. L. Albini. Totalitatea voturilor o a întrunit d-nii Pantaleon Lucața, căp. c. și r. în pensie; Dr. Ioan Stroia, prof. semin. și Romul Simu, inv. pens. și cunoscut apicultor.

În conformitate cu programul pres. D. Comșa a ținut apoi o vorbire instructivă despre cultura fânațelor și despre prăsierea vitelor. La acest obiect folositor au luat cuvântul pâr. Val. Florian, Căndea, Doican etc. Pentru-ca legătură strînsă se creeze între economii nostri și între Reuniunea agricolă, s'a pus basă în Racovița la o »Tovărășie agricolă«, care și-a pus în frunte pe pâr. Val. Florian de president al direcțiunii și pe not. Irimie Răduț de president al consiliului de supraveghere. Între problemele tovarășiei se numără procurarea unei grape de mușchi și a unei mașini de sîmînat.

P. Florian și dl Răduț, cari mult au ostenit pentru buna reușită a adunării privească în rezultatele obținute meritata recompensă.

De pe Olt.

O rugare către economii de oi.

Atragem atențiunea binevoitoare a economilor nostri de oi asupra următoarei rugări, ce ni-se trimite spre publicare: »Rog pe on. proprietari și economii de oi români, cari posed și cultivă rassele de oi mai jos notate, să binevoiască a-mi da niște informațiuni asupra lor: 1. Rassa de oi cu lâna mare, ai cărei berbeci au coarnele răsucite în sus (nu orizontal), care pe ungurește se numește »Rączka«, cum se numește în partea locului de către cultivatorii ei români? 2. Dacă ea este indigenă, ori a fost importată în partea locului din altă parte, și de unde, prin cine și când? 3. Dacă există o deosebire între oaia bîrsană și țurcană, și sub ce raporturi există acea deosebire?« — Informațiunile rog a le trimite pe adresa: George Maior, profesor de agricultură în București (Str. Tudor Mitu 25).

ȘCOALA ROMÂNĂ.

Cariera cea mai frumoasă.

II.

Nici o carieră studiată pe motive tehnice nu e mai avantajoasă ca cariera de învățător. Am arătat în un nr. trecut la acest loc, că materialmente nu sîntem chiar atât de rău situați după-cum cred unii. Mai pot adauge, că în țeara asta afară de oficianții de tren nici o altă ceată de slujbași nu are atât de temeinic asigurat viitorul seu ca învățătorimea, căci cel mai bine situat fond de pensie după al oficianților de care zisei, e al nostru. Ne-am îndatinat însă a ne tînguî că ni-e greu oficiul, ne stricăm plămânile. E greu. După ordinele ce avem, cursul de prelegeri ține la orașe 10, la sate mult 9 luni. Dintr'acestea în săptămîna o zi avem liberă, sîrbătorile întregi libere, vacanțe mai lungi, trei plus cîteva zile earăși libere pentru eventualități. În zilele de prelegere începem la ora 8 și la 11 ori 12 sfîrșim, ear' după prînz avem obligate 2 ore de prelegere. Și tot ce mai restează într'un an lăsat de Dumnezeu noi sîntem liberi.

Între părății școlai, în timpul prelegerilor, dacă sîntem în clar cu materia de preles în oara prefîptă, earăși avem deplină libertate. E înălțător, sublim dacă îți dai seamă cine ești aci. Apostol, al cărui cuvînt naște refren în fragedele inimi, ai pururea mîngîierea că nu în pustiu vorbești.

Apostol, filosof, avocat, medic și mai presus de toate dascăl, artist care cu măiestria stilului și a îmbunării, plantezi în micii ascultători credință și vîrte, putere și nădejde într'o dulce și tihnită viață. Dispoziția asta patriarhală e deajuns pentru a uita micile miserii de zi.

Spuneți-mi acum, arătați-mi cu inima deschisă care altă clasă de slujbași are libertățile pe cari le avem noi? Nu uitați vî rog, că în schimbul alor 350—400 floreni muncii numai 170 zile. Am calculat cu exactitatea și muncim numai atîta. Până-cînd oficianțul de tren ori postă și telegraf, improtocolatorul, cancelistul și toți ceialții dela orele 8 până la 12 și dela 2 până la 6 stau cu nasul între prăvoasele hîrtii zile lungi de vară până 'n seară, neexcepționînd nici Duminecile și sîrbătorile înainte de prînz. Noi muncim pe săptămîna 32 ore, și nu legați de scaun, nu cu dl »șef« cu mutra lui pururea deasupra umărului, ci liberi după propria noastră chibzuială, după al nostru liber impuls.

Până-cînd bietul oficiant trebuie săptămîni să căciulească pe Ana și Caiafa, ca la 2 ori 3 ani odată se-i permită un concediu de o săptămîna, tu din vremea ce dă mugurul, tolănit la umbră sub arini șuieri printre dinți a lene o doină auzită dela bunica. Nu-i asta o viață patriarhală?

Tu poți purta economie, poți face excursiuni după plac, ai răgazul de a te perfecționa prin cetit, ai norocul de a-ți pute arăta talentul prin scrieri bune, prin culegeri de descîntece și moravuri

poporale, cari îți câștigă la vreme și o stimă generală, și îți asigură poziție între societățile inteligente.

S'a zis că noi avem o datorință dublă. Și nu-i rău calculul, căci învățătorul diligent va ști folosi orele libere după vocațiunea ce o are, își va ști crea totdeauna poziție între semenii sei. Dispun alți oficianți de aceste posibilități? Logic judecînd, e păcat deci a desmînta poporul nostru de a-și da ficiorii pe cariera de învățător. Păcătuesc și acei inteligenți, cari răpiți de ambițiul titlelor goale, preferă a-și da copiii pe cariere unde ei, date fiind relațiile de drept la noi, nu se mai pot afirma în viața lor ca fii folositori neamului, ci amoriți în simțiri prin forța împrejurărilor devin asemenea cu dl Pulcinel din geniala poveste de *Carmen Sylva*. Și mai păcătuiam noi înșine cînd atîta ne căim. Căci această continuă căială pe mulți nededați a-și face singuri opinie, îi duce în rătăcire.

Petru Conda.

Dascăl din naștere.

— † Dr. Vasile Glodariu.

A murit zilele acestea cel mai bătrîn profesor român din Brașov. El a fost un adevărat dascăl din naștere. La înmormîntarea lui a rostit dl *Virgil Onișiu*, directorul gimnasiului, un discurs frumos. Îl reproducem aci întreg, și pentru-că e de model, și pentru-că ne dă o bună icoană despre dascălul adevărat devotat, răposatul *Glodariu*. Eată discursul:

Jalnici ascultători! Adînc mișcat este sufletul nostru, cînd în acest trist moment ne-am adunat tineri și bătrîni la sicriul unui bătrîn dascăl, pentru-ca se ne depunem pe acest sicriu ultimul tribut de stimă și venerațiune către umbra aceluia, care cu adevărată abnegațiune și desinteresare ideală a muncit la altarul culturii românești în restimp de mai multe decenii.

Călător, care și-a împlinit porția sa de muncă și suferință, de dureri, speranțe și desiluzii în viața vremelnică a acestei lumi, el pleacă azi spre eterna lumină, din care o schînteie desprinsă a fost sufletul lui și spre care astăzi, candid și curat, se reîntoarce.

Un moment te mai oprim în pragul eternității, suflet călător, un scurt moment, pentru-ca icoana ta bună și blîndă se ni-se întipărească în inimă, ca o sînină amintire, ca un viu îndemn la lupta pentru lumină, ce ai sîvîrșit. Și de oare-ce ochiul pămîntului nu poate cuprinde cu vederea sa mărginită nemărginirea sufletului eșit din cătușele sale vremelnice, voi cu ceva să evoc în ochii d-voastre, jalnici ascultători, imaginea vieții și activității pămîntești a acestui bătrîn dascăl și în acest cadru pămîntesc; imaginea sufletului seu însetat după lumină și dornic de ideal.

Dr. *Vasile Glodariu* s'a născut la anul 1832, în 4 Martie, din părinți țărani, în comuna românească Ludoș, în apropiere de orașelul Mercurea din comitatul Sibiului.

Basele învățătorei de carte le-a primit în comuna sa natală, în școala căreia a petrecut dela anul 1839—1843. De aici, la stăruința sa, tatăl-seu îl duce la școala grănițerească din Orlat (1843), apoi la 1846 la Sibiu. Cu prima Octombrie 1848 intră în cl. I-a a gimnasiului

rom-cat. din Sibiu, de unde după absolvirea clasei a III. gimn. trece la gimnasiul ev. lut. din Sibiu. Aci își continuă cu succes eminent studiile sale și face la anul 1858 examenul de maturitate.

Ajutorat de marele mecenat, neuitatul Șaguna, tinărul Glodariu își vede la anul 1858 visul cu ochii; stipendiul oferit de marele Andreiu îi face cu puțință să meargă la Viena, unde se înscrie la secția filosofică a universității, cu gând de a se face profesor, un gând, care în timpul studiilor sale gimnasiale i-a răsărit și care până în cele mai adânci bătrânețe îl știa încălzit.

La 1863 termină cursurile universitare și luând diploma de doctor în filosofie e angajat în toamna aceluiași an ca profesor de fizică și matematică la gimnasiul nostru, la care — cu întreruperi de 1/2, de an în anul 1881, când a funcționat în Bitolia ca întemeietorul primului gimnasiu român din Macedonia — a servit cu devotament și zel neobosit vreme de 31 de ani, adecă până a intrat bătrânul dascăl în pensie și a trăit în tăcută retragere până Sâmbătă, în 16 Ianuarie a. c., când după grele suferințe și-a sfârșit viața lui trupească, lăsând în urma sa în cea mai adâncă jale o familie iubitoare, al cărei razim fusese.

Eată, jalnici ascultători, cadrele vremelnice, în cari sufletul, acum deslănțuit de trup, și-a împlinit misiunea sa pământească, — eată forma, în care Vas. Glodariu și-a pus comoara sufletului său în folosul obștei.

Căci era o comoară, o schînteie divină în sufletul acestui dascăl bătrân. Cu cât mai restrîns părea că este orizontul ochiului său fizic, cu atât mai nemărginit era orizontul ochiului său sufletesc. Vas. Glodariu a trăit o lume întreagă de fericire în gândul înălțat al sufletului său, fără de a ține seamă de nimicnițiile și nevoile vieții reale. Era între noi și părea totuși, că nu este între noi. Sufletul lui părea, că nu și-a pierdut nici pe o clipă conștiința originii sale eterne, atât de străin trăia de lumea aceasta și atât de ades îl purta pe iubitul reșosat pe plaiurile eterne ale idealurilor neajunse. Adevărata fericire nici nu a căutat-o reșosatul nici-odată în podoabele și favorurile lumii pămîntești, ci în lumea ideală a științelor, a studiului necurmat și problemelor mari și nobile. Un dor nesecat, o sete nestînsă după lumină, eată ce era una dintre cele mai de căpetenie însușiri ale sufletului său. Sufletul lui era o lume de carte, o comoară de cunoștințe, pe cari și-le sporea prin continuă lectură până în timpul cel din urmă al vieții sale.

Un suflet astfel constituit era dela început croit spre idealism și oare-cum predestinat pentru cariera de dascăl, pe care și-a ales-o.

Da, idealismul lui V. Glodariu nu cunoștea pedeci pămîntești în avântul său. O problemă ideală pentru el era mai pe sus de ori-ce altă considerațiune practică. Astfel, spre pildă, la anul 1881, după un serviciu de 18 ani la școalele noastre, el abdice de postul său și pleacă în Macedonia îndepărtată, pentru ca să aprindă prima făclie a culturii românești la conștințeni Aromâni, să inaugureze primul gimnasiu român al Macedoniei în Bitolia. Nici rugămintele prietenilor, nici lacrimile familiei sale, nici sfaturile binevoitorilor săi nu pot să-l rețină. El pleacă fără teamă de țeara străină și plină de primejdii, fără nici o considerație la pedecile multe și reale, ce avea să învingă, — pleacă condus numai de splendoarea idealului, ce și-a zăgrăvit în suflet și firm convins, că entuziasmul nemărginit al sufletului său idealist în sine, deja ajunge, ca să asigure ori-ce isbândă.

Eată o notă sublimă, jalnici ascultători, o notă, ce va înălța totdeauna inimile oamenilor. Abnegațiunea în cultul curat al idealurilor a fost și va rămâne în veci obiectul admirațiunii și venerațiunii oamenilor, cu toate-că idealul a rămas și va rămâne neajuns pe pământ. În lupta pentru ideal *et voluisse sat est.*

Dacă fericirea pământească a omului se cumpenește după mulțumirea internă a fiecăruia, îndeosebi după mulțumirea cu soarta, care l-a ajuns, cu cariera, în care a intrat, — apoi veneratul nostru coleg a fost unul dintre cei mai fericți oameni. Nu odată l-am auzit zicînd, că ar dori să mai fie odată tinăr, *numai pentru-ca să se poată face earăși dascăl.* Profesura pentru el era singura chemare, care corăspundea pe deplin idealismului său. Cele mai fericite ore ale vieții sale au fost acele, pe cari le putea petrece între păreții școlii, în fața elevilor.

Eată titlul de profundă durere jalnici ascultători, care face ca corpul profesional dela școalele române din Brașov să se și verse lacrimile sale alături și împreună cu întristata familie. În Dr. Vasile Glodariu deplângem azi pe un coleg veteran, pentru care școala română a fost cel mai sacru templu, în Dr. Vasile Glodariu jelim pierderea unui suflet entusiast și dornic după ideale, în Dr. Vasile Glodariu ni-s'a luat un exemplu viu al muncii fără preget pentru lumină.

Eată icoana părții eterne din bătrânul nostru dascăl, așa cum ochii noștri mărginiți au putut-o cuprinde după imaginea imaterială și infinită a sufletului său...

Pasă acum, suflet visător, pe care în pragul eternei lumi, spre care totdeauna ai tins, te-am invocat; pasă înainte la izvorul cel nesecat și etern al cereștilor ideale și al divinei lumini, și ai parte în lumea cea imaterială de acea eternă pace și odihnă, pe care prin lupta bună, ce ai purtat pe pământ, atât de mult o ai binemeritat. Amin!

Iubire de școală.

Am spus în ultimul număr, că în România s'a înființat un ordin nou: *Răsplata muncii*, pentru cei-ce se disting prin zel pe terenul învățămîntului primar. Am spus totodată, că cel dintăiu împărtășit cu această cinste a fost dl *Ioan Kalinderu.*

Dl *Kalinderu* este administratorul domeniilor coroanei, adecă a acelor moșii, cari sînt proprietatea coroanei regatului român. Moșile acestea sînt în toată privința de model. Comunele cari au fericirea de a fi în legătură cu aceste moșii, sînt deasemenea foarte bine îngrijite, în ce privește școala și biserica. Regele Carol poartă o deosebită grijă de așezămintele acestor comune, și cel-ce îndeplinește ordinele și dorințele Regelui este dl *Kalinderu.*

Abia este în țeară un bărbat, care cu atăta rîvnă și iubire se se intereseze de școală, ca dl *Kalinderu.*

De aceea *Răsplata muncii*, ce i-s'a împărtășit a fost o adevărată răsplată binemeritată.

O mică dovadă despre iubirea de școală a dlui *Kalinderu* este și actul ce-l publicăm aci. Este, nu cea mai mare, ci cea mai nouă dovadă, și o reproducem, ca și alți Români cu stare să învețe a *iubi școala*, și învățătorii noștri să scoată o învățătură din acest act.

Dl *Kalinderu* a adresat *agenților* săi, de pe la diferitele moșii ale coroanei următorul circular:

Domnule agent! Știți, că toate școalele de pe domeniile coroanei sînt abonate cu cheltuiala noastră la multe reviste românești. Nu mă îndoesc, că diferitele publicațiuni, ce se trimit școlilor din ocolul d-v., sînt cetite de d-nii învățători cu toată atențiunea și că trag din ele foloase și în privința culturii generale și din punctul de vedere practic.

Vă amintesc, că doresc ca toate revistele și publicațiunile, la cari sînt abonate școalele din ocolul d-v., să fie adunate și bine ținute, astfel că la finele fiecărui an, să se poată lega în volume complete. Îngrijiți dar', ca d-nii învățători să dea atențiune acestui lucru, ear' comunele să facă mica cheltuială cu legatul lor; astfel se va sporî cu timpul numărul volumelor din biblioteca școlilor și se vor forma colecțiuni de valoare. În cas când comunele nu au mijloace, veți dispune să se lege pe cheltuiala noastră, în orașul cel mai apropiat de reședința d-v.

Știți bine, din circuliile anterioare, că scopul nostru, când căutăm a îndemna comunele de a lua câte o sarcină ușoară în seama lor, nu e de a pute face vre-o economie, ci de a ajunge, ca comunele să prindă interes de școală și de chestiuni culturale, pentru-ca să devie ele protectoarele școlii.

Vă amintesc din nou deosebita atențiune, ce trebuie să aveți pentru tot ce privește biserica și școala. Nu veți lipsi dar', de a asista la serviciul divin, de a visita școalele cât mai des, de a fi din când în când față la facerea cursurilor, pentru a vă convinge, că se observă întocmai regulamentele școlare și mai ales să îngrijiți totdeauna de întreținerea în perfectă curățenie a localurilor de școală.

Legea nu dă agenților administrației noastre vre-un rol în ale bisericii și școlii; iubirea noastră însă pentru copiii sătenilor, sacrificiile bănești ce facem pentru demnitatea cultului și învățămîntului, sentimentele călduroase așa de cunoscute ale MM. LL., de cari căutăm totdeauna a ne călăuzi, ne îndrituesc a nu fi indiferenți față de aceste două instituții de căpetenie ale țerei și sînt sigur, că dacă veți lucra cu tact și pricepere și cu rezerva cuvenită, nimeni nu va găsi neoportună intervenția noastră.

Am observat, că unii dintre d-v., de câtva timp nu-mi fac regulat raporturile trimestriale, ce v'am cerut cu privire la mersul școlilor. Atrag dar' serioasa d-v. atențiune asupra acestui lucru, pentru-ca să vă conformați strict ordinelor anterioare.

Vă autorizez a face învățătorilor ori-ce înlesniri posibile și a căuta să fiți cât mai des în contact cu dînșii, bine înțeles, că această recomandățiune privește numai pe aceia, cari sînt în adevăr la înălțimea grelei și frumoasei lor misiuni.

Cei mai mulți dintre d-v. aveți familie și cum pe unele din domenii se află învățătoare, cari trăesc singure, cred că ar fi bine ca pe lângă alte înlesniri, ce le-ați face, familiile d-v. să între în relațiuni cu dînșele și a le invita din când în când la masa d-v. Aceste cheltuieli vi-se vor lua în seamă.

În fine vă recomand a face, în sfera și cu mijloacele voastre, aceea ce fac eu însumi, când vin pe domeniile coroanei, pentru a aduce la îndeplinire înaltele și părinteștiile voințe ale Majestăților Lor, Regelui și Reginei, convingînd pe toți, că e datoria lor de a contribui prin muncă harnică și conștiințioasă la propășirea țerei și a clasei rurale îndeosebi.

Administrator: *Ioan Kalinderu.*

Convocare

La adunarea ordinară de primăvară a Reuniunii învățătorilor gr-cat. din tractul protopopesc al Mireșului și Șomcutei-mari, (cari sunt filiale la Reuniunea învățătorilor gr-cat. din comitatele Sătmăr și Ugocia, aparținători diecesei Gherlei), ce se va ține Joi, la 9 Martie st. n. a. c., în sala școlii gr-cat. române din Finteușel (Kisfentös).

Programa:

1. Dimineața la 8 ore liturgie solemnă.
2. La 10 ore deschiderea ședinței.
3. Ascultarea prelegerei practice din »istorie«.
4. Citirea protocolului adunării trecute și raportul activității oficialilor Reuniunii filiale.
5. Constatarea membrilor absenți și înscrierea membrilor noi.
6. Citirea disertațiunii despre »Necesitatea și modul câștigării autorității învățătorului pe terenul învățământului popular«.
7. Criticarea prelegerei și a disertațiunii.
8. Designarea locului adunării proxime, precum și alegerea obiectului din care va avea se propună învățătorul în a cărui comună se va ține adunarea și alegerea temei de disertațiune.
9. Denumirea disertațiilor.
10. Propuneri diverse.

Șomcuta-mare, la 5 Februarie 1899.

Ioan Sərb,
protop. în Șomcuta-
mare, presid.
reun. fil.

Stefan Pop,
învătă. în Posta,
notarul reun. fil.

Răvașul școlii.

Învățătorii pentru monumentul lui Șaguna. Vrednicii învățători din Seliște au pus la cale o colectă pentru monumentul lui Șaguna, atât între membrii corpului didactic, cât și între elevi, cu următorul frumos rezultat:

La colecta între învățători au contribuit:

Dumitru Lăpădat, director 6 cor.,
Iuliu Crișan, învățător 6 cor.,
Petru Giura, învățător 6 cor.,
Dumitru Mosora, învățător 6 cor.,
Ioan Iacob, învățător 6 cor.,
Iuliana Iovescu, învățătoare 2 cor.,
Octavia Dessean, învățătoare 2 cor.,
Alexandrina Aitean, învățătoare 6 cor.
Total 40 cor.

Contribuirile la colecta dela elevi, adunând sumele din toate clasele, dau suma totală de 33 cor. 8 bani.

Mai amintim, că din venitul curat al producțiunii aranjate la 26 Decembrie a. tr. de către corpul învățătoresc, s'a votat pentru acest monument suma de 20 coroane.

Suma totală e deci 93 cor. 8 bani.

Din Abrud primim lung raport despre adunarea Reuniunii învățătorilor gr-cat. din despărțământul *Roșiei-de-Munte*. Extragem esența acestui raport, prea lung în vorbe, precum urmează: Adunarea s'a ținut la 8 Decembrie n. în Abrud; în aceeași zi s'a ținut și sinodul tractual al preoților. La invocarea spiritului sfânt au asistat toți învățătorii. Nu se spune dacă la adunarea Reuniunii au asistat și preoții? Prelegere practică a ținut dl *Nic. Dușa*, învățător în Bistra. O disertațiune a ținut dl *Cornel Muntean*, învățător în

Abrud. Disertația a plăcut tuturor și s'a hotărât să se publice.

Atâta e raportul. În restul lungiei scrisori se aduc laude dlui protopop tractual, pentru nisuițele ce le arată pe terenul școlar.

Munca răsplătită. Cu medalia noului ord din România »Răsplata muncii pentru învățământul primar« cl. I. a fost decorat dl *Grigorie Rădulescu*, învățător în comuna *Bezdead*, pentru meritul întemeierii unei societăți cooperative în acea comună. Frumoasa scrisoare prin care se împărtășește dlui Rădulescu decorarea, cum și raportul către M. Sa Regele, le vom da în nrul viitor.

Tot această medalie, cl. II. s'a dat la alți 17 institutori și institutoare harnice, dela diferite școli din România.

Foia Pedagogică. Apare în Sibiu la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentul: 1 an 3 fl., o jumătate de an 1 fl. 50 cr. Pentru România pe an 10 lei. Anul III, nr. 2 din 15 Ianuarie 1899 are următorul cuprins: Examenle școlare, de Dr. I. Stroia (urmăre). — Modele de lecțiuni: Mama și fetița, poveste de Elena D. O. Sevastos, de Dr. P. Șpan. — Informațiuni: Bibliotecii populare. — Un nou mijloc de învățământ românesc. — O invitație.

Lucrul manual în școlile din România. Numărul învățătorilor din România, cari propun lucrul manual în școlile primare, este de 495, dintre cari 142 cu titlu provisor, ear' 353 cu titlu definitiv. Numărul școlilor, în cari elevii învață lucrul manual, este de 495. Dintre aceste 63 școli au ateliere speciale, ear' 432 nu au ateliere, ci se lucrează în clasă. După specialități, se propun vre-o 24 de lucruri manuale, precum: dogăria în 9 școli, strungăria în 6, tâmplăria în 37, frângheria în 21, coșuri de răchită în 182, coșuri de papură în 109, coșuri de paie în 142, rogojinăria în 38, pâlăriile de paie în 413, cartonajul în 96, sculptura în lemn în 40, îmbrăcatul sticlelor în 116, periile de cap în 15, măturile în 23, scaunele de nuiele în 11 școli și așa mai departe. Numărul școlărilor, cari s'au ocupat cu lucrul manual în școlile rurale (dela sate) a fost de 14.351.

Școală pustie. Vestea tristă ne sosește din comuna *Lepindea*. Ni-se scrie anume, că poporeni de acolo, atât cei gr-orientali cât și cei gr-catolici au avut în anul trecut un singur învățător pe dl *Valeriu Dorca* și mulțumiți fiind cu dînsul, a rămas ca și în anul acesta să le fie învățător. De vreme-ce greco-catolicii n'au contribuit la zidirea școlii, s'a hotărât ca acestia să plătească pentru copiii lor mai mult cu 10 cr. Greco-catolicii nu s'au învoit și acum își trimit copiii la cantorul lor, care îi învață pentru câte o măsură de grâu. După ei s'au luat și mai mulți greco-orientali, căci ziceau, că le vine mai lesne la cantorul. S'a întâmplat apoi, că bolnăvindu-se învățătorul s'a dus din comună încă de prin Decembrie și așa acum școala stă pustie.

Atragem luarea aminte a celor chemați asupra acestor lucruri slabe și așteptăm ca să intervină.

CRONICĂ.

Faptă frumoasă. Ni-se scrie din *Măidan* (Bănat), că răposând acolo țeranul fără carte, dar' cu trager de inimă pentru neamul seu, *Pau Liuba Adam*, a testat din frumoasa sa avere suma de 7000 fl. pentru o fundațiune din a cărei venite anuale să se împartă ajutoare la copiii talentați din comună, și dornic de a se pregăti în școlile mai înalte pentru viața publică. Cu manipularea fundațiunii a însărcinat *biserica*. Deei Dumnezeu odihne sufletului și mulți imitatori în faptă.

Din Orlat ni-se scrie: *Duminecă*, în 22 Ianuarie n. a. c. s'a ținut a treia prelegere pentru popor în Orlat. A vorbit simpaticul învățător dl *Leon Maior*. Obiectul prelegerei dlui Maior a fost: »*Din trecutul nostru*«. D-sa după-ace arată, că de foarte multe ori sîntem tractați din partea conlocuitorilor din această țeară ca un popor adus de vînt, face istoricul originii Românilor. Trece la ocuparea și colonizarea Daciei prin Traian. Arată poporului suferințele Românilor dela colonizarea lor încoace și cu deosebire de pe la anul 1000. Face istoricul luptelor dela 1848 și al înaintării, atât pe terenul cultural, cât și politic.

Dl Maior sfîrșește cu cuvintele: »Faptele străbunilor noștri ne aprind schinteia iubirii de neam, de limbă și de țeara unde ne-am născut, unde odihnesc oasele părinților și străbunilor noștri, unde vor trăi și copiii și nepoții noștri. Acest pămînt face mândria noastră, bucuria noastră, tot avutul și speranța noastră. Să nu dăm locul, că pămîntul nostru e scump și sfînt, să nu-l dăm, căci pămîntul acesta e al nostru și e frământat cu sângele moșilor și strămoșilor noștri. Să ne iubim limba ce am moștenit-o dela străbunii noștri, căci:

Mult e dulce și frumoasă limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă, ea ea nu găsim.

Să ne înviorăm și să ne întărim auzind isprăvile vitejești ale străbunilor, jertfele lor pentru libertate, dreptate și neatințare; să culegem îndreptări din greșelile și suferințele lor; ear' din ispita trecutului să luăm aminte, că precum întreagă omenimea are în lume o sarcină de împlinit, așa și fiecare națiune o are pe a sa, că în împlinirea acestei sarcini națiunea română s'a arătat vrednică și bărbătească; în mijlocul barbarilor de tot soiul, câți au trecut peste Carpați, ea a reprezentat cultura antică, a servit ca model de iubire de patrie, limbă, port, moșie și eroism.

Puneți-vă deci toată încrederea în cărturarii d-voastre, căci sigur este, că națiunea română condusă de acestia va înainta cu pași repezi către un viitor mare, vrednic de străbunii noștri«.

Dl Maior a fost ascultat cu viu interes din partea unui număr public, popor și inteligenți și a fost aclamat de multe-ori cu »să trăiască«.

În timp scurt de abia un an dl Maior ne-a dovedit la multe ocațiuni, că nu e numai un învățător bun, ci și un Român bun.

Din Târnova primim o scrisoare mai lungă, prin care mai mulți țerani de acolo se plîng în contra învățătorului *Petru Dalea*. Ni-se scrie anume, că învățătorul nu ar face destul progres în școală și apoi că ar avea parte și în frecările dintre poporeni greco-orientali și cei greco-catolici. Ne-ar plăcea, când aceste învinuiri s'ar dovedi de neadevurate și dacă învățătorul vrednic s'ar face de iubirea tuturor poporenilor sei.

Mărturisiri prețioase. *Egyetértés* în nrul seu dela 2 l. c. vorbind despre relațiile economice din Ungaria zice, că cu deosebire *băisagul* (mineritul) țerei a regresat foarte mult. Causa? Ni-o spune ziarul unguresc, zicând între altele: »Montanistica noastră din Șemniț era odată cu renume universal și toate națiunile din Europa își trimeteau fiii ca să învețe aici. **Dar' șovinismul nostru nesăbuit a introdus în acest institut limba maghiară și prin aceasta am cauzat pagube enorme mineritului nostru întreg.**

Aceiași șovinism, care a vîrît limba maghiară în institutul din Șemniț a vîrît-o și în școale, în administrație și în tot locul, dar' pretutindenea s'au ales cu aceleași roade ca și la Șemniț. Asta ar trebui să o recunoască odată Maghiarii!

Învătător harnic. Din *Persani* (comitatul Făgărașului) ne scrie un vrednic fruntaș, că întreg poporul din comună e foarte mulțumit cu învățătorul ce-l au, cu dl *Galateon Bica*. De când a venit dînsul în comună, scrie corespondentul, școala a înaintat foarte mult și copiii noștri învață zi de zi lucruri bune și folositoare. Mare a fost bucuria noastră și în sărbătorile Crăciunului și la Anul-Nou, când copiii conduși de dl învățător ne-au înveselit inima prin frumoasele cântări de *Irozi*. Împreună cu corespondentul nostru zicem și noi, ca Dumnezeu să ne dea mulți dascăli ca dl Galateon Bica.

Un băiat de 13 ani, cu școală și cu purtare bună, voind să învețe vre-o meserie, s'ar aplica la vre-un măiestru, ca ucenic, mai cu seamă la croitorie, dar' și la alte meserii. Măiestrii cari ar avea lipsă de un astfel de ucenic, să se adreseze la *Constantin Folea*, în Streja-Cârțișoara (posta Alsó-Árpás, comit Făgăraș).

Pentru casa națională. Dl *Nicolau Fleschin*, notar în Porcești și soția *Victoria Maria* năse. *Ganea* au depus la cassa »Asociațiunei« pentru fondul casei naționale suma de 10 fl., în loc de răspuns la numeroasele felicitări ce au primit cu ocaziunea cununiei lor din 17/29 Ianuarie a. c. — Frumos act! Vrednic a fi imitat.

O scenă înflorătoare s'a întîmplat în cimiterul comunei românești *Sacul* (în Bănat). Pe preotul român de acolo, dl *Aurel Spatan* l-a ajuns cruda lovitură că moartea i-a răpit pe scumpa-i soție. Când sicriul a fost lăsat în groapă și săpătorii au început să-l aștruce cu pământ, copilul de 10 ani al dlui Spatan, care sta jalnic la marginea groapei scumpei sale mame, a lunecat și a căzut în groapă cu capul înainte. Groaza ce s'a lătit între cei de față a făcut ca mai multe femei să ametească și copii țipau aiuriți de spaimă. Cu greu numai au putut scoate din groapă pe micul orfan care, lovindu-se de marginea sicriului și-a spart capul și s'a rănit grav.

Metropolit mort înaintea altarului. Din *Genua* se telegrafează zguduitoră știre, că metropolitul *Msg. Rossi* lovit de apoplexie (gută) a murit înaintea altarului pe când celebra serviciul divin în capela »Ioan Botezătorul«. Bătrânul metropolit a venit la *Genua*, pentru-că împlinindu-se 800 ani de când moaștele Sf. Ioan Botezătorul au ajuns în posesia orașului *Genua*, el în persoană a voit să servească în această zi iubilară. Moaștele Sf. Ioan Botezătorul au fost aduse la *Genua* din pământul sfânt la 4 Februarie 1099 și credincioșii de acolo au ridicat o capelă în care se păstrează aceste scumpe moaște. În această capelă a murit metropolitul *Rossi*.

Dar pentru biserică. Răposata Regina *Schuster* din Sibiu supranumită *Olteanu*, de origine română de pe Olt, în semn de recunoștință către poporul din Veștem, care găzduia la ospătăria ei, a dăruit pe seama bisericii din Veștem 100 (o sută) fl. fără condiții. Fie-i sufletul primit în ceata dreptilor. Acest exemplu generos ar trebui să-l imiteze toți ospătarii din suburbiul orașelor cu împrejurime română, că mult profit le incurge din pungulița românului.

Hymen. Dl *Emil C. Osvadă*, din Măhaciu, anunță cununia sa cu d-șoara *Eugenia Oltean*, fiica preotului din Valasut, ce se va celebra Dnminecă, la 19 Februarie n. 1899, în biserică română gr-cat. din Valasut.

— Dl *George Mohan*, culegător de litere în tipografia noastră, și-a încredințat de fiitoare soție pe d-șoara *Eva Lazar Bulea* din Sibiu. — Să fie într'un cias bun!

Nouă posturi de juzi. În Reghinul-săsesc se va înființa în curînd al doilea post de *jude cercual*, a cărui necesitate se simte demult. Totodată se sistemisează și două posturi de *subjuzi*, cari vor fi întregite zilele aceste.

Pungaș în minister. În Ungaria pungășiile fac splendidă carieră. Pe la oficiile din provincă sînt deja bine primite și cu succes *tolosite*. Începînd la oficiile notariale, acreditate trec pe la oficiile de dare, ajung pe la bănci, domenii și societăți »filantropice« — și în tot locul sînt cei mai sîrguincioși *administratori*. Acum deodată se descopere că pungășiile sînt acasă și în ministerele ungurești, — ce e drept deocamdată se *adevereste*, că sînt numai pe la mesele de pe lângă uși. Se scrie anume, că diurnistul *Berez Gyula* din ministerul de interne a fost deținut pentru-că a spriginit pe faimosul agent *Herczeg Sándor* ca să lifereze »drepturi de a deschide farmacia«. Pe diurniștii și scriitorii ceialalți din minister i-a apucat groaza în urma deținerii lui *Berez*, căci *li-e teamă* că le vine rîndul și lor.

Iepuri înviați. O întîmplare ciudată s'a petrecut zilele acestea într'un orașel de lângă *Agria*. Cineva a predat la postă doi iepuri împușcați, cu menirea de a fi transportați la *Buda-pesta*. Directorul postal a luat iepurii, a redactat blancheta, a lipit la gătul iepurilor numărul obișnuit și apoi i-a aruncat între celelalte pachete. Așezîndu-se earăși la masă ca să scrie, se pomeni deodată că pachetele se mișcă, iepurii es și încep să fugă prin odaie, răsturnînd lampa, negreala, sticle și tot ce era prin casă, ear' după aceea spărgînd ferestrele săriră afară și dispărură în întunerec. S'a întîmplat adecă, că vîntătorul n'a omorît iepurii, ci numai i-a rănit; la frig ei au amorțit, dar' după-ce au stat cîtva timp la căldură în odaie, au reînviat și au luat-o la fugă.

Ioan Popasu. În tipografia diecesană din *Caransebeș* a eșit broșura: *Biografia primului episcop al diecesei române gr-or. a Caransebeșului, Ioan Popasu*, cuprinzînd descrierea vieții acestui vrednic episcop și portretul. Prețul 10 cr.

Nouă foaie pentru țărani. *România Rurală* e numele unei foi săptămânale ce ese în București sub conducerea unui comitet de *studenți români*. Acest ziar se ocupă cu ridicarea culturală și morală a țeranului român. Cele două numere apărute pînă acum sînt scrise în modul cel mai călduros. »*România Rurală*« își propune să discute toate chestiunile sociale cari privesc clasa cea mai producătoare și mai mare din țeara românească.

Din Huși se scrie, că în ziua de 8 Ianuarie c. a avut loc în catedrala Sf. episcopii din localitate, cu o pompă deosebită, trecerea la creștinism a dlui și doamnei *Adolf Braun*. Sfântul botez s'a oficiat de către venerabilul preot *Harnagea*, ear' nași au fost: *Eminentă Sa Episcopul Silvestru de Huși* și doamnele *Annette Dr. Chrisokefalo* și *Marie Moisiu*.

Din Feneș (lângă *Zlatna*) ni-se anunță, că a fost ales notar cercual dl *Traian Radu*, teolog absolut, și pînă aci subnotar în cerc.

Tîrgul de săptămîna din 2 Februarie în *Cluj* a fost mijlociu. Bucatele s'au vîndut per maja metrică (5 ferdele): *grăul* cu 8 fl. 60 pînă la 9 fl. 60 cr. *Săcara* cu 7 fl. 60 pînă la 7 fl. 80 cr. *Cucuruzul* cu 3 fl. 80 pînă la 4 fl. *Ovėsul* cu 4 fl. 80 pînă la 5 fl. *Orezul* cu 5 fl. 20 pînă la 6 fl. *Făina de grâu* cu 7 fl. 70 pînă la 18 fl., după sorte. *Slămina* cu 68 cr. 1 chgr. *Unsoarea* cu 68 cr. 1 chgr. *Vitele*: O vacă cu lapte cu 80 pînă la 95 fl., un junc cu 65 pînă la 72 fl., un vițel de un an cu 18 pînă la 22 fl., un vițel de sub vacă cu 9 pînă la 13 fl. *Porcii grași* per chgr. cu 36 pînă la 38 cr. Un porc mare, slab cu 18 pînă la 22 fl., un șoldan cu 12 pînă la 14 fl., un purcel cu 7 pînă la 9 fl., un purcel mic cu 3 pînă la 4 fl. *Galife cu părechea*: Pui cu 40 pînă la 60 cr., rațe cu 70 pînă la 80 cr., găini cu 1 fl., găște slabe cu 2 fl. 50 pînă la 3 fl., găște îndesate cu 5 pînă la 6 fl. *Ouă* 8 pînă 9 bucăți de 20 cr. *Nutreț*: Un car de fîn cu 6 pînă la 12 fl., un car de paie cu 3 pînă la 4 fl. *Lemne de foc*: Un car cu 3 pînă la 5 fl., 4 metri cubici cu 9 pînă la 12 fl.

Tîrgul de bucate în Arad. În săptămîna trecută bucatele nu s'au trecut slab. Prețul grăului s'a urcat cu 15 pînă la 20 cr., ear' al cucuruzului cu 10 cr. S'au vîndut 600 pînă 800 m. m. *grâu* de câte 77 pînă la 78 chile de grâu cu 9 fl. 60 pînă la 9 fl. 80 cr. (suta de chile). *Săcară* n'a fost în piață. S'a notat cu 8 pînă la 8 fl. 10 cr. *Ovėsul* s'a notat cu 5 fl. 33 pînă la 5 fl. 40 cr. *Orz* s'a vîndut vre-o câteva cară cu 5 fl. 80 pînă la 6 fl. *Cucuruz* s'a vîndut foarte mult și bine. S'au vîndut 1000 pînă la 1200 m. m. cu 4 pînă la 4 fl. 10 cr.

POSTA REDACȚIEI.

V. P. în Berzova. Credem că ați primit dela administrația foi scrisoarea, că înștiințarea numai ca inserat se poate publica. Trimiteți deci prețul publicării.

T. P. în T. Adresează-te la *Vasilica Tătar*, cantor și comerciant în *Cetatea-de-Baltă* (Küküllővár). Alții acum nu știm. Dacă ați voi să publicăm în foaie, poate s'ar afla mai mulți. În scrisoare provocați-vă la foaia noastră.

C. F. în Str.-C. Alteceva nu putem face, decât să dăm o știre, precum vezi în nrul de azi. Cearcă și la *Brașov* și vorbește cu dl *Petra-Petrescu* la filiala „Albinei“.

P. L. în Beșimbac. Procurați-vă cartea: Însoțiri de credit etc. de *Reiffaisen*, trad. de Dr. *Aurel Brote*. Se află la noi. Prețul 85 cr. Mai puteți cere îndrumări dela dl *Victor Tordășianu*, în Sibiu (la Consistor).

Anonim în Cornia. Scrisori nesubscrise nu putem publica.

I. P. în Șona. Balada poate se va publica.

„La șezătoare“ e slabă. Să mai trimiți și altele.

S. B. în B. Comloș. Notarul poate că cerebani, pentru-că umple coala de însinuate; dacă o poți d-ta umplea, n'are să-ți ceară nimic.

I. R. în Vaca. Se mai află o broșură în „Biblioteca noastră“ în *Caransebeș*, publicată de prof. *Enea Hodoș*. Te adresează la dînsul.

B. M. în Ohaba. Nrii țrași în „Foaia Pop.“ nu s'au publicat. E destul să scrii numai: „Reun. fem. rom.“ în Sibiu, dar' acum va fi târziu. *Sidoxia* acum nu se mai strînge prin oficiile de dare, ci va trebui plătită la preot (50 cr. de familie). Adresează-te la Consistor în Sibiu.

D. St. în Hărău. Acum foaia nu se mai dă pe poesi, căci avem multe. Ce să facem cu cele trimise?

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrieu Balteș**.
Proprietar: Pentru „Tipografia“ societate pe acțiuni: **V. H. Dressnandt**.

Loc deschis.*)

Pildă vrednică de urmat.

— Mulțumită publică. —

Membrul ajutat al Reuniunii noastre, stimabilul domn *Alexandru Bobeș*, mașinist în Sibiu, din prilejul răposării cumnatului său regretatului fruntaș *Ioan Hulpuș* din Alămor, a întreprins în memoria decedatului și în favorul fondului creat și administrat de noi în favorul văduvelor și orfanilor meseriașilor români, cum și în a fondului cu menirea de a cumpăra cărți pentru ucenicii săraci, o colecție al cărei rezultat este considerabila sumă de 30 fl. 40 cr. La acești bani au contribuit: văduva răposatului doamna Paraschiva Hulpuș n. Bobeș cu 3 fl.; Alexandru Bobeș, mașinist, Ioan Neamțu, colecător cu câte 1 fl. 50 cr.; Ioan Topârceanu, jude cu 1 fl. 20 cr.; Alexiu Lazar, preot, Samoilă Florea, învățător, Ilie Lazar, morar, Ioan Popa, fost sergent-major, Simeon Alămorean, paroch Demetriu Ghițianu, candidat comers., Ioan Popa, econ., Ioan Bursan, bărdăș, Nicolae Geler, cantor, Savu Popa, jurat, Samoilă Aron, jurat, Ioan Costea, Nicolae Frățilă, Ioan Popa a Niți, Samoilă Hulpuș, Vasile Geler, Samoilă Vasiu, toți economi, Nicolae Popa a Niți, Nicolae Ivănuș, ambii cărcimari, Moise Topârceanu sen. bărdăș, toți din Alămor, Ilie Dordea, jude în Loamnăș, Johann Billes din Ocna, Nicolae Neamțu, inv., George Neamțu, cassar, Simeon Opriș, preot, toți din Armeni, M. Béla, R. Josef, Sz. József, E. Dezső, dela fiecare câte 50 cr.; Ioan Barac, jurat mare cu 60 cr.; Nicolae Vasiu, cassar, Nicolae Arcaș, econ., Nicolae Solomon, econ., Nicolae Florea, cărcimar, Avram Brădean jun., econ., Nicolae Frățilă a Tomi, Vasile Crețu, economi, toți din Alămor și dela fiecare câte 20 cr.; Zacharie Geler a Moisi, econom cu 10 cr., Ioan Geler, econom cu 40 cr., Sinteia Florea, jurat cu 25 cr., Nicolae Burlea, econom 10 cr., Ioan Harți I. Ioan, econom cu 30 cr., Nicolae Arcaș, econom cu 30 cr., Pavel Birbic, econom cu 30 cr., Ioan Vasiu, cantor cu 1 fl., toți din Alămor; Nicolae Stroia, primar în Gusu, Nicolae Miclea, primar în Bozu, Nicolae Mărginean, primar în Doștat, dela fiecare câte 30 cr.; Moise Opriș, comersant, Vasile Neagoi, econ., ambii din Armeni și dela fiecare câte 1 fl.; Ioan Belășeu, învăț. în Loamnăș, Vasile Vinerean, jude în Mândra, Sch. Martin, dela fiecare câte 20 cr.; George Hulpuș, econom în Armeni cu 10 cr.

Suma de sus împărțită în 2 părți egale de câte 15 fl. 20 cr. s'a adaus la fondul *văduvelor și orfanilor*, a cărui stare e cu 81 fl. 96 cr. și la fundația *Antoniu Bechnitz*, cu menirea de a cumpăra cărți, a cărei stare e cu 129 fl. 26 cr.

Ne exprimăm ferbinte noastră mulțumită atât dlui Alexandru Bobeș, cât și contribuenților de sus, cari au eternizat în mod atât de vrednic memoria fruntașului *Ioan Hulpuș* pe deoparte, ear' pe de alta ajutorând meseriașii săraci — și-au câștigat titlu la recunoștința noastră. Fie ca această pildă să aibă cât mai mulți imitatori.

Sibiu, 11 Ianuarie n. 1899.

Comitetul «Reun. sod. români» din Sibiu:

Victor Tordășianu, **George Poponea,**
preș. notar.

*) Pentru cele cuprinse în această rubrică redacția nu primește răspunderea.

Călindarul săptămânei.

Zilele	Călindarul vechiu	Călind. nou	Soarele
	Dum. 86 d. R. a Hananiencei, gl. 3, sft. 3.		rés. ap.
Dum.	31 SS. Chir și Ioan	12 Eulalia	7 4 4 56
Luni	1 S. Mc. Trifon	13 Benignu	7 2 4 58
Marti	2 (+) întimp. Domn.	14 Valentin	7 1 4 59
Merc.	3 S. și drept. Simeon	15 Faustin	6 59 5 1
Joi	4 Păr. Isidor	16 Iuliana	6 57 5 3
Vineri	5 Mc. Agatia	17 Constanța	6 56 5 4
Sâmb.	6 Cuv. Păr. Vucol Ep.	18 Flavian	6 54 5 6

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

- Luni, 1 Februarie:** Cetatea-de-baltă.
- Marti, 2 Februarie:** Ațel, Hațeg, Homorod, Ieciu, Jibău, Supurul-inferior.
- Joi, 4 Februarie:** Aita-mare, Boroșneul-mare, Brad, Cehul-Selagiului, Chibed.
- Vineri, 5 Februarie:** Satulung, Tășnad.
- Sâmbătă, 6 Februarie:** Turda.

Anunț de căsătorie.

Un teolog abs., copil frumos de 25 ani, are avere de 10.000 fl. și dorește să se căsătorească cu o tinără, care are o avere de 5000 fl., dar' să fie bine crescută, frumoasă și din familie bună. Să recere ca tinăra să nu fie legată de glie, ci să meargă ori în care parte a țerei cu bărbatul seu.

Adresele să se trimită la redacția „Foi Poporului“.

[9] 1-1

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagine, cu prinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

PIVNIȚA MÖNCHHOF

renumită de mulți ani

OFERE

din cauza edificării unor noue pivnițe depositul seu de vinuri pentru afară.

Vin de coline, 1898, litra à 18 cr.

Vin bun de masă, 1896, litra à 24 cr.,

precum și cele mai fine vinuri de desert: Risling, Pinotgrico, Smionong, Som, Leányka, Bikavér roșu și Oporto.

Vânzătorilor li-se fac prețuri reduse.

Cu stimă:

Ludovic Fronius.

[7] 1-4

KATHREINER
cafeaua de maltă
Kneipp.

Bunicii și mie!

Probat de mai mulți ani ca cel mai escelent adaus la cafeaua de bone. — Recomandat de medici celor ce sufer de nervi, inimă, stomac, anemie etc. — În sute de mii de familii cea mai plăcută cafea.

[1] 2-10

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și
Alexandru Sterca Șulțiu.— *Portrete frumoase.* —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat,
pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite
tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografiei”,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însotirile de credit

împreunate cu

însotiri de consum, de vânzare, de vilezi, de lăp-
tărit etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înfățișarea și conducerea de astfel de însotiri
de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare ra. „Transilvania”

EDITURA

„Anunțul rom. de agricultură din comitatul Sibiuului”
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr.
recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

„CONCORDIA”

societate comercială pe acții, Sibiu.

Filială în Făgăraș en gros și detail.

Depozite en gros Căneni (România) și Alba-Iulia.

Branșa de coloniale.

Zăhar, cafele fine, delicatose de saison și brânzături de tot felul,
chocoladă și cacao, ciaiuri (thea) veritabile și bisquits fini, precum și
pesmeți, romuri veritabile de Jamaica și Cuba cognacuri adevărate
francezești și indigene.

Mare deposit de vinuri naturale indigene dela 40 cr. litrul în sus.

Vinuri veritabile de Bordeaux, Malaga, Madeira, Oporto și Xeres, cham-
pagne franceză adevărată precum și indigeană. Liqueruri străine
și din țeară. Țuică bătrână, sligoviță, teșcovină și rachiu de trebere.

Mare deposit de făină de Bănat excelentă.

Deposit bine asortat de ape minerale.

Iere moi și proaspete. Iere roșii. Rahat de „Bellavista”. Halva.
Luminări de ciară, stearină, parafină și de senu. Singurul deposit al
fabricii de luminări de stearină Moessner & Mersing din Galați (România).

Branșa de textil și manufactură.

Mare deposit și bine asortat în țesături de in și bumbac, pichet,
barchent (de vară și de iarnă).

Garnituri de masă, serviete și prosoape.

Basmale veritabile de Irlanda. — Șifon, Oxford, Creton, Pânzături.

Bumbacuri de împletit, croșetat și brodat.

Lână răsucită și bircă.

Mătăsuri de cusut și brodat în colori veritabile dela Dollfus-Mieg & Co.
Mühansen i/E., cea mai renumită din lume.

Cămeși pentru bărbați și pentru turiști. Gulere, mangete și cravate.

Mare sortiment de ciorapi pentru bărbați, dame și copii.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

[2351] 8—

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire on. public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcii-mare Nr. 8.

[8] 1—